№ 269 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem פרייז 20 גראשען Lodzer Tageblat

לאָדזשער טאָגעבלאַט

רעדאַקציע און אדמיניסטראַציע: פּיעטריקאָווער 16, טעלעפאָנען: פון רעדאַקציע 75, פון אדמיניסטראציע 47 | דאָנערשטאָג, כ"ט מרחשון תרפ"ח | 24 listopada 1927 r. | אַכטצענטער יאָהרגאַנג

די לויה פון ה. ד. נאָמבערג אין וואַרשא.

א ריזיגער עולם פון צענער-טויזענד מענשען און ביז הונדערט דעלעגאַציעס האָבען נעכטען בעגלייט דעם גרויסען יודישען פּובּליציסט צו זיין אייביגער רוה

וואַרשא. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) האָט 11 פאַרמיטאָג האָבען זיך אין לאָקאַל פון וואַרשאווער יודישען ליטעראַטען-פעראיין צונויפגע- קומען די פאָרשטעהער פון די דעלעגאַציעס פון פאַרשידענע אינסטיטוציעס און אָרגאַ- ניזאַציעס, וואָס זענען געקומען אָפּגע- בען דעם לעצטען כבוד דעם נפטר ה. ד. נאָמבערג. עס זענען געקומען דעלעגאַ- ציעס פון צענטראַלע קולטור-אינסטיטו- ציעס און פון פּאָליטישע אָרגאַניזאַציעס פון די פאָלקס-שולען און פון טעאַטער, פון געזעלשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס און פּראָ- פעסיאָנעלע אַרבייטער - אָרגאַניזאַציעס און כוחרים-פעראיינען. רעפּרעזענטאַנ- טען פון אַלע יודישע צייטונגען, פאָר- שטעהער פון אַלע יודישע רעדאַקציעס און וואַרשא און אויף דער פּראָווינץ, קאָרעספּאָנדענטען פון דער אַמעריקאַנער יודישער פּרעסע, אַ דעלעגאַט פון פּוי- לישען זשורנאַליסטען-סינדיקאַט און פון פּוילישען „פּען"-קלוב. די גאַנצע יודישע שרייבער-משפחה אין וואַרשא איז געקו- מען מיט מתנות קלויזאָרט פון די יודישע פאָלקס-שולען — כך הכל אַרום 60 דעלע- גאַציעס פון פאַרשידענע אינסטיטו- ציעס און אָרגאַניזאַציעס.

דאָס וועטער איז געווען מאָדנע. אַ שניי און אַ ווינט, וואָס האָט געשניטען אין די אויערען. אָבער דאָס האָט נישט געשטערט דעם גרויסען יודישען עולם פאַרזאַמלען זיך אויף דער גאַס און מלוה צו זיין דעם פאַרשטאָרבענעם יודישען פּובּ- ליציסט צו זיין לעצטער רוה.

אַרום 12 אַ זייגער האָט מען אַרויס- געטראָגען די מטה מיט'ן נפטר פון לי- טעראַטען-פעראיין און דער טרויער-צוג האָט זיך אַוועקגעלאָזט צו רמה פון אָרט. פאַר דער מטה זענען געגאַנגען די דעלעגאַציעס און פון הינטען זענען נאָכגעגאַנגען די נאָענטסטע משפחה פון'ם נפטר — זיינע 2 זוהן, שנור און אייניקעל. נאָך זיי האָט זיך געצויגען אַ לאַנגע קייט פון יונגען יודישען דור, וואָס האָט געלערנט און געשעצט יודישע פאָלקס-שולען. נאָך די מטה איז געגאַנגען אַ ריזיגער עולם יודען.

דער צוג איז געגאַנגען פון טלאָ- מאַצקאַ איבער בּושיצקאַ, נאַלעווקי, פאַרקערט זיך אויף די גאַלעוויקעס און פון דאָרט מיט דער גענשא ביז צום יודישען בית-עולם. ביי יעדע גאַס האָט מען געשטאַנען גאַנץ פעלקער, וועלכע האָבען זיך צוגעשלאָסען אין'ם טרויער- צוג, וועלכער האָט מיט זיך פאָרגע- שטעלט אַ ריזיג און מעכטיג בולט פון פערעהרונג פאַר דעם גרויסען נפטר. דער אָרון איז געווען בעדעקט מיט שוואַרץ און אויך די לעמפּען פון פאַרשידענע אינסטיטוציעס. צוישען זיי האָט זיך אויך געזעהן די לעמפּע פון „לאָדזשער טאָגעבלאַט". די לעמפּע פון לאָדזשער יודישען ליטעראַטען-פעראיין האָט גע- טראָגען רעדאַקטאָר ישראל קאַהאַן און משה בּראָדערזאָהן.

צום טויער פון בית החיים איז גע- שטאַנען אַ שטאַרקע פּאָליציי-וואַך, וועל- כע האָט הערגעלאָזט נאָר די דעלעגאַ- ציעס. דער עולם האָט זיך אָבער אָנגע- הויבען צו שטופּען און אַזויגע הונדערט מאַל האָבען זיך פאַרזאַמלט אַריינגעריסען אויפ'ן בית-עולם. דער אַנדערער עולם איז געבליבען שטעהן אין דרויסען, פאַרפּלעגדיג פאַרוואָס מען לאָזט זיי נישט בּאַגלייטען די קבורה פון'ם נפטר.

ביים אָפּגעגעבען קבר האָבען געהאַלטען הספּדים סטאַנאָלאַוויטש, ב. מיכאַלעוויטש און ד"ר צמח שאַבאַד פון ווילנא.

דער אָרון איז געוואָרען אַראָפּגעלאָזט אין'ם קבר. און ווען דער קבורות-מאַן האָט אַרויפגעשיט די לעצטע שויפעל ערד אויפ'ן פרישען קבר, האָבען די זוהן פון'ם נפטר קדיש געזאָגט.

ווען דער עולם איז צוריקגעגאַנגען פון דער לויה איז שוין געווען פינסטערליך אויף דער גאַס.

פּילסודסקי אויף א גרויסע פּאַרטיישע בעראַטונג אין ווילנא.

וואַרשא. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) פון ווילנא מעלדעט מען, אַז נעכטען איז דער פרוה איז דער מאַרשאַל פּילסודסקי געקומען צו פאָה- רען פון ווילנא אין דער בעגלייטונג פון פּאָלקאָווניק פּריסטאָר אין 3 אַדיוטאַנ- טען. מיט'ן מאַרשאַל זענען אויך גע- קומען פון וואַרשא דער מיניסטער קנאָל, דער שעף פון דער מזרח-אָפּטיילונג האָ- ליבּקא און דער רעדאַקטאָר שטאַלצאָווסקי. אין ביאַליסטאָק האָט זיך אָנגעשלאָסען דער פּוילישער געזאַנדטער אין מאָסקווא פּאַטעק. וועלכער האָט זיך אַרויסגעזעצט אין וואָגאָן אין מיטינגעהאַלטען קיין ווילנא. אויפ'ן ווילנער וואָקזאַל איז דער מאַרשאַל אָפּגעוואַרט געוואָרען דורך דעם וואָיעוואָדע ראַטשקעוויטש, דעם פּויליש- שען געזאַנדטער אין רוגא לוקאַשעוויטש און אַנדערע געסטרעלען. די אויפנאַהמע האָט ניט געטראָגען קיין אָפיציעלען כאַראַקטער. דער מאַרשאַל פּילסודסקי איז צו זיין פּריוואַט-וואָהנונג אַוועקגעפאָהרען. נאָכ'ן מיטאָג איז פאָרגעקומען אַ גרויסע מיליטערישע אין צוואַמענגערופענע מיט דער פּראַגע וועגען ווילנא, וועלכע ווערט אַרגע געשטעלט אויפ'ן סדר היום פון דער פעלקער-ליגע אין גענף. אין דער בעראַטונג האָט זיך אויך בעטייליגט דער אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי, וועל- כער איז נאָר נעכטען אַוועק צוריקגעקע- פאָהרען קיין וואַרשא. דער מאַרשאַל פּילסודסקי האָט ערשט צוריקקומען קיין וואַרשא היינט אין דער פרוה.

סונאַנדערגעשיקט שטעס-בריף נאָכ'ן דעפּ. סאַכאַצקי.

דער סאָטוניסטישער דעפּ. איז אַנטלאָפען קיין רוסלאַנד.

וואַרשא. (טעלעפאָניש) דער העכ- ראַנגס-קאָמיסאַר אין גרויסע-פּרעסע מיט אַ פאָרשלאַג צום פּראָקוראָר פון וואַרשאווער קרייז-געריכט, אַז ער זאָל פאַראָרדנען שטעס-בריף צו כאַפּען דעם קאָמוניסטישען דעפּוטאַט סאַכאַצקי, וועלכער איז אַנטלאָפען געוואָרען אין מלוכה-פאַרראַט. דעם פאָרהערער איז פאָרגעלעגט פאָר די 10 געגאַנגענע יאָהרען ... פון דער רוסישער רעוואָלוציע, וואָס ער איז אַרויסגעפאָה- רען מיט אַ'גאַנץ-פּוילישער רעדע. נאָך דער רעדע איז סאַכאַצקי אַנטלאָפען קיין סאָוויעט-רוסלאַנד.

גרעסטאַרבען פּשיבישעווסקי.

וואַרשא. (טעלעפאָניש) דער בעקאַנ- טעסטער פּוילישער ליטעראַט סטאַניסלאַוו פּשיבישעווסקי איז נעכטען פאַרמיטאָג גע- שטאָרבען פון אַ האַרץ-שלאַק. פּשיבישעווסקי איז געווען איינער פון די בעדייטענדסטע פּוילישע שריפטשטעלער אין זיין צייט, וועלכער האָט שטאַרק בעאיינפלוסט די יודישע לעזער-קרייזען.

קאָנפערענץ פון וו.-פּרעמיער באַרטעל מיט'ן אַמעריקאַנער עקספּערט דיוואַי

וואַרשא. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין משך פון דער לעצ- טער וואָך וועט דער וויצע-פּרעמיער באַרטעל אָפּהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט'ן אַמעריקאַנער עקספּערט דיוואַי וועגען די ענינים, וואָס זענען פאַרבונדען מיט דער אַמעריקאַנער הלוואה.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען מיין ליבער און נישט- פערגעסענער מאַן, אונזער טייערער פאָטער, שוויגער-פאָטער און גרויס-פאָטער

ג"ע קלונימוס קלמן ב"ר פּנחס ז"ל לעווענטאַל (הסכנה השחור) אין עלטער פון 70 יאָהר.

די לוי' קומט פאָר דאָנערשטאָג כ"ט מרחשון תרפ"ח (24/11 1927) 1 אַ זייגער נאָכמיטאָג פון טרויער-הויז וואָלטשאַנסקי 139 וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער די טיעפטרויערנדע הינטער-בליבענע.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען אונזער לאַנג-יעהריגער פאַראיינס-מיטגליד ג"ע

קלונימוס קלמן לעווענטאַל

צו דער לויה, וואָס קומט פאָר היינט דאָנערשטאָג ד. 24 ד. ח. 1 אַ זייגער נאָכמיטאָג פון טויער-הויז וואָלטשאַנסקא 139 ווערען אַלע מיטגלידער געבעטען צאָהלרייך צו קומען. די פערוואַלטונג פון מאַמי-וואַיאזשאַרען-פעראיין.

3-טע לאַנד-קאָנפערענץ פון „התאחדות" אין פּוילען.

די ערעפענונגס-זיצונג פון דער דריטער לאַנד-קאָנפערענץ קומט פאָר נישט ווי ס'איז געמעלדען אין „הזמיר" נאָר אין

זאַל פון „התאחדות" שענקעוויטשא 3/5 פּינקטליך 6.30 אָווענד.

איינגאַנגס-בילעטען צו דער ערעפענונגס-זיצונג אין אַ זאַהל בעגרעניצטע צאָהל אויך פאַר נישט-מיטגלידער פון „התאחדות" צו בעקומען היינט ביז 5 אַ זייגער אָווענד אין סעקרעטאַריאַט פון דער קאָנפערענץ שענקעוויטשא 3/5.

דאַנקזאַגונג.

די ה"ה ס. בזשעזשינסקי, פירמע „טראַיקאַנט", ח. פינקוסעוויטש, ש. ראָזענטאָטער, א. באָרנשטיין, קאַלובאַ, ב. פריידענרייך, י. גראָס, ח. גראָס, ש. שאַפּראַן, ד. מעסצעל, פירמע „מאַנעלאַ און באָרנשטיין", פירמע „אייזענבערג און בּוּדאַ", ברידער הערלינג און מ. פעלדמאַן פאַר זייער ברייטהאַרציגער אונטערשטיצונג מיט לעדער דריסט אויס דעם הערצליכסטען דאַנק

די פערוואַלטונג פון יתומים-הויז טאַנגצגע 39.

א גוואַלד-אויפרוף

מיט אַ שטאַרקען לאַרם פון סלאָמניקער רבין לאָדז, סטוראווא 3 צו אַלע לאָדזער יודען, אונזערע ברידער יהי'!

ליבע ברידער, אַזוי ווי דאָס געשרעי איז גרויס אין אַלע גאַסען פון אַלע אונזערע אָרימע ברידער יחי', אַז זיי ליידען הונגער און קעלט, בפרט ווען עס קומט דער הייליגער שבת האָבען זיי גרויס צער, ווייל זיי זענען געוואוינט געווען איהם מכבד צו זיין און צו רופען איהם עונג מיט חלות און בשר ודגים און היינט זי- צען זיי בּאַ אַ לעדיגען טיש רח"ל. לכן בין איך געצוואונגען געווען צו גרינדען אַ פעראיין מיט אַ קופּה של צדקה און כ'האָב דעם פעראיין אַ נאָמען געגעבען „עוזר לעונג שבת".

די גרינדער פון דעם פעראיין זענען: ר' בינם לעווין, ר' עוזר גאָלדקאָרן, ר' יחיאל מאיר יאָסקאָוויץ, ר' מאיר ראָזענבערג, ר' מענדיל זילבערשטיין, ר' שמחה קאָפּלאָוויץ. די קופּה של צדקה איז געטיילט אין 4 קלאַסען: 1-טע קלאַס 20 גראָשען אַ וואָך, 2-טע קלאַס—30 גראָשען אַ וואָך, 3-טע קלאַס—50 גראָשען אַ וואָך, 4-טע קלאַס—1 זל. אַ וואָך. ווער עס וועט מוסיף זיין זאָל מען איהם מן השמים מוסיף זיין ימים ושנים טובים.

דאָס געלד וועט ווערען געזאַמלט יעדען דאָנערשטאָג על שב"ק. אין יעדער גאַס וועט מען טיילען די אָרימע-לײַט פון דער זעלבער גאַס. עס וועט ווערען קאָנ- טראָלירט וויפיל מען וועט יעדען געבען. עס וועט אי"ה ווערען געמאַכט אַ פעראיין און מען וועט אויסוועהלען אַ פערוואַלטונג. איך האָף, אַז די צדקה וועט זיין אַ ישועה גדולה צו אַ"ע אונזערע ברידער אין לאָדז בכל ענינים.

אייער ברודער המברככם בשפע ברכה והצלחה

עוזר גאָלדמאַן.

מזמור שיר ליום השבת פ' תולדות

לכבוד הש"ץ הנעלה המהולל ברוב התשבחות מפורסם לשבח טוב אין גומרין עליו את ההלל כבוד שם תפארתו הר' שלמה ראַבען נ"י.

שמועה טובה תדשן עצמינו
למחנינו בא מחמד-נפשנו
מעיר ריגה הבירה לקהלתנו
הש"ץ הנזהר בשמירת דתנו

רבין שלמה השר בשירים
בתפלותיו כזוהר הרקיע מזהירים
צהלה ושמחה לזקנים וצעירים

פניו נקדם בתודה וברבה
נעים זמרותיו ברוב הרוחה
חזן מלמד דעת מבינים
סלה מנגינותיו לטוב מזכירים
הכהן פנחס יברכו בברכות
כבוד להמנגן יהלל בשבחות
הנה זה תמרנן ברננים
נודע גדלותו מכמה שנים.
הארנשטיין המכיר ומוקיר חזנים.
שמונה עשר הרוזים חיברם
„חי, חי, יודוך" להדפיס
יום ה' לסדר „הקול קול יעקב" שנת תפר"ח

פּנחס הכהן הארנשטיין.

נאָך קורצע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען אין עלטער פון 58 יאָהר מיין ליבער מאַן, אונזער טייערער און נישט-פערגעסליכער פאָטער, שוויגער-פאָטער, גרויס-פאָטער און ענקעל

ג"ע יונה קאַלסקי

די לוי' קומט פאָר היינט, דאָנערשטאָג, כ"ט מרחשון תרפ"ח 1 אַ זייגער נאָכמיטאָג פון טרויער-הויז פּיעטריקאָווער 107, וועגען וואָס עס טיילט מיט די אין טיפען טרויער

פערבליבענע פאַמיליע.

אַלע סאָרטען גאָרן

שפּיראַל און מולינעס וועלען פאַר הערען- און דאַמען- סחורות ווי אויך פאַר שטרימפּ-פאַבריקאַנטען צום צווירנען און גלאַנצען אַנגענומען אין דער מעכאַנישער פאַבריק פון וואַלדמאַן, זאַוואַדזקא 16 2-טער שטאָק, טעל. 64-68.

KRESY Codziennie Bliny, Kawior i inne zakąski rosyjskie. Znanej dobroci obiady z 4-ch dań 2.50 zł. „ z 3-ch „ 2.— „ Kolacja à la carte po cenach niskich. —— Obsługa szybka. —— ROSYJSKA KUCHNIA 6-go Sierpnia 1 Tel. 62-66.

Dr. Wołkowyski

זאַכאָדניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 49) טעל. 37-70 ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען נעמט אָן פון 1-2 און 4-8, פרויען פון 4—5 אָוונט. האַרמאָ-אַנטאַ

צאָהן-אַרצט ה. אַבּאַדאָווסקאַ האָט זיך איבערגעצויגען אויף דער שענקעוויטשא 26. נעמט אָן פון 10—1 און 3—7 אָווענד.

Dr. med. I. WAJNBERG Cegielniana 47, tel. 26-02. אינערליכע קראַנקהייטען. ספּעציאַל. פאַר לונגען- און האַרץ-קראַנקהייטען בעשטראַהלונגען און קינסטליכע בערג-זון. נעמט אָן פון 3—6 נאָכם. 4683

א שותף

בײַ אַ גוטע-איינריכטונג ווערט פון זעקסאַרט געזוכט. אָפערטען צוגעבען אין דער אַדמיניסטראַציע פון „לאָדזער טאָגעבלאַט" אונטער „שותף".

פויליש-דייטשע האנדעלס-אונטערהאנדלונגען ווערען איבערגעטראגען פון בערלין קיין ווארשא.

בערלין, 23. נאוו. (ספ. צום „ל. ט.") דער פוילישער דעלעגאט יאצקאווסקי און שטרעזעמאן האבען שוין איבערגעגעבען די אונטערהאנדלונגען וועגען דעם פויליש-דייטשען ווירטשאפטליכען אפמאך. די דייטשע פרעסע זאגט זיך ארויס, אז די אונטערהאנדלונגען דארפען איבערגעפירט ווערען צו די גענויע רעזולטאטען אין די ליכט. אז מען קאן ניט רעכענען, האט דער האנדעלס-אפמאך ווערט גאר בקרוב געשלאסען ווערען.

ד"ר יאצקאווסקי און דער דייטשער געזאנדטער אין ווארשא, ה' ראוישער, זאגען שוין ארויסגעפאהרען פון בערלין קיין ווארשא. די ווייטערדיגע אונטערהאנדלונגען וועלען שוין פארקומען אין ווארשא.

די דייטשע רעגירונג האט געשיקט שטרעזעמאנ'ען גאנץ ברייטע פולמאכט צו פיהרען די אונטערהאנדלונגען.

בערלין, 23. נאוו. (ספ.) אויף דער געהיימער זיצונג פון דער דייטשער רעגירונג האט שטרעזעמאן אפגעגעבען א בעריכט וועגען די אונטערהאנדלונגען מיט ד"ר יאצקאווסקי. די רעגירונג האט איינשטימיג צוגעשטימט דעם בעריכט און בעפולמעכטיגט שטרעזעמאנ'ען אונטערצושרייבען דעם אפמאך. צוליב פראטאקאל פון די אונטערהאנדלונגען. אינ'ם פראטאקאל ווערען פעסטגעשטעלט די יסודות אויף וועלכע עס וועט זיך שטיצען דער פויליש-דייטשער ווירטשאפטליכער אפמאך. דער פראטאקאל וועט היינט נאכמיטאג אונטערגעשריבען ווערען.

—o—

דייטשער עראפלאן פליהט איבער'ן אטלאנטיק.

בערלין, 23. נאוו. (ספ. צום „ל. ט.") א דייטשער עראפלאן האט אונטערגענומען א לופט-רייזע איבער'ן אטלאנטיק קיין אמעריקא. בשעתן האט דער עראפלאן געמאכט איינציגע פרובען אויף... ביז די איצטיגע אומגליקען און פאסירטע ידיעות וועגען גענצליכע וועטער האט ער בעשלאסען אונטערצונעמען די לופט-רייזע איבער'ן אקעאן.

—o—

אוקראיניש-ליטווישע געזעלשאפט פון שאוויניסטען און רעאקציאנערען.

קאונא, 23 נאוועמבער (א. ח.) דא איז פארגעקומען א בעראטונג פון די גרינדער פון א ליטוויש-אוקראינישער געזעלשאפט מיט דער צענטראלע אין קאונא. דער ציל פון דער געזעלשאפט איז צו שאפען א דערנעהנטערונג צווישען די ליטווינער און אוקראינער. די גרינדער פון דער געזעלשאפט זענען בעקאנטע רעאקציאנערען און שאוויניסטען פון ביידע פעלקער.

טשאנג-סא-לין וועט טראגען די קרוין פון כינעזישען באגדיכאן.

מאסקווא, 23. נאוו. (ספ. צום „ל. ט.") פון פעקין ווערען איבערגעגעבען ידיעות אז עס ווערען דארט געמאכט גאנץ מיליטערישע פארבערייטונגען צו קרוינען דעם גענעראל טשאנג-סא-לין אלס קייסער פון כינא. די קארנאציע וועט פארקומען אין די נאך קומענדיגע טעג.

—o—

איינהייטליכער וועקסעל-געזעץ פאר גאנץ אייראפא.

זשענעוו, 23. נאוו. (ספ.) עס האט זיך אנגעהויבען די בעראטונג פון יורידישע עקספערטען-קאמיסיע צו פארארבייטען איינהייטליכע פארמען פאר גאנץ אייראפא דעם וועקסעל-רעכט. אלס פארטרעטער פון פוילען איז יוזעף מילאשעווסקי.

איינציקעל מאכט א רויב-אנפאל אויף זיין 100 יעהריגער באבע.

ווילנא. — אין יולי פון פאריגען יאהר איז געקומען אין דאהרף שקליא ביי ווילנא דער 18-יעהריגער וואצלאוו קאכאנעראוויטש.

אין ס'האט זיך שפעטער ארויסגעשטעלט איז ער אנגעקומען אינקאגניטא פון ליטא און האט זיך בעזעצט ביי זיין מומער, די אלמנה ראזאליע קאכאנעראוויטש.

אין דעם זעלבען דארף, שקליארי, האט אויך געוואוינט קאכאנעראוויטש'ס באבע, א 100-יעהריגע זקנה, יעוואַ קאכאנעראוויטש, וועלכע פלעגט בעקומען פון אמעריקא צוגעשיקט פון א שוועסטער אפט דאלארען. אפט האבען דאס געלט פלעגט געהן די 100-יעהריגע זקנה, אוש און רודינשקער פאסט-אמט ביי ווילנא.

די טעג האט די זקנה וועדער בעקומען 20 דאלאר און איינע קען רוהיג שלאפען. די ערשטע נאכט איז דער 18-יעהריגער איינגעקלעטערט צו דער באבע'ס פענסטער, און האט איר אפגענומען מיט געוואלד די 20 דאלאר.

ער האט זיך בעהאלטען: און וואלד אויפ'ן וועג צוווישען דעם ראדושקעס און שקליארי און אפגעגעבען די באבע. וועגן די לעצטע און פארבייגייענדע דעם ארט, וואו ער האט זיך געהאט בעהאלטען, האט ער זיך א ווארף געטאן אויף איהר, רשלאגען איהר א פאר שטארקע קלעפ אין קאפ און איינגעווארפען אויף איהר ערד, ארויסגעצויגען פון איהר בוזים די 20 דאלאר.

קאכאנעראוויטש איז אבער געכאפט געווארען צום אויספארשונגס-ריכטער אין ווילנא און וועט געשטעלט ווערען פאר א שטאט-געריכט.

—o—

אנטי-יודישע עקסצעסען אין אונגארן הערען נישט אויף.

די בודאפעשטער אוניווערזיטעט זאל ווידער געשלאסען ווערען

בודאפעסט, 23. נאוו. (יטא) נאך קעסטער אויף די ווארענונגען פון דער רעגירונג, הערען ווייטער די אנטיסעמיטישע עקסצעסען געגען די יודישע סטודענטען צוליב דער נומערוס קלאוזוס-פראגע, וועלכע איז איינגעשטעלט געווארען דורך דער רעגירונג. די פאליציי האט בעקומען אינסטרוקציעס פאר קיין שום פרייז נישט צו דערלאזען צו עקסצעסען אין די גאסען, דאס פירען צו די הויכשולען. די פאליציי האט אויך בעקומען די ערלויבניש ארייגצודרינגען אין די אוניווערזיטעט בנינים ביי די הויכשולען אויב ס'וועלען זיך דארט אנפאנגען די אנטי-יודישע עקסצעסען.

און פינפקירכען האבען די אנטיסעמיטישע סטודענטען אלס צייכען פון פראטעסט געגען דער גאוועלע פון „נומערוס קלאוזוס" ארויסגערופען א דריי-טאגיגען שטרייק.

אין שעגעדינער אוניווערזיטעט האבען די יודישע סטודענטען אלס מורא פאר זייערע אנטיסעמיטישע חברים זיך אפגעשלאסען און אוועק פון די זאלען פון אוניווערזיטעט. די קליניקאלישע סטודענטען האבען אבער איינגעבראכען די טיר און ארויסגעריסען צושלאגען די יודישע סטודענטען און ארויסגעווארפען זיי פון די אינסטיטוטען.

יודישע סטודענטען און דערנאך האבען די קליניקאנטען איינגעריסען א דעקלאראציע אפגעגעבען אין די נאמען.

בודאפעסט, 23. נאוו. (אטע) היינט האבען זיך ווידער בעוויזען די אנטיסעמיטישע ארויסטרעטונגען אויף דער טעכנישער הויכשולע. די לעצטע געשלאגען 8 יודישע סטודענטען. אויף דער טאג איז פארגעקומען א מאניפעסטאציע. דער בילדונגס-מיניסטער האט ערקלערט, אז די אונגארישע רעגירונג וועט אויף דער רעציטאטער-סעסיע פון דער פאלקער-ליגע נישט מארשירען דאס געזעץ פון נומערוס קלאוזוס.

בודאפעסט, 23. נאוו. (אטע) אויף דער היינטיגער זיצונג פון אונגארישען פארלאמענט און דער אונגארישער בילדונגס-מיניסטער פרוינד פרעסען כמו א שארפע רעדע געגען די אנטיסעמיטישע אטאקען אויף דער אוניווערזיטעט. דער מיניסטער האט ערקלערט, אז ער וועט אנגעמען אלע מיטלען אבצושטעלען די אנטיסעמיטישע עקסצעסען און אויב זיי וועלען זיך איבער'חזר'ן וועט ער נאכמאל שליסען די אוניווערזיטעט אויף א געוויסע צייט.

ד"ר ווייצמאן אין לייפציג.

בעת דער פייערליכער אויפנאהמע געזאמעלט 54 טויזענד מארק פאר'ן קרן היסוד.

לייפציג, 23. נאוו. (יטא) אויף דער אנקונפט פון בערלין ד"ר חיים ווייצמאן, וועמען די ציוניסטישע ארגאניזאציע און דער צענטראלער קרן-היסוד-קאמיטעט האבען איינגעארדענט א פייערליכען קבלת-פנים. בעת דער פייערליכער אויפנאהמע זענען געזאמעלט געווארען 54 טויזענד מארק פאר'ן „קרן היסוד".

ס'איז אויך איינגעארדענט געווארען א'עפענטליכע פערזאמלונג מיט דער טיילנאהמע פון ד"ר ווייצמאן און קורט בלומענפעלד, וועלכע זענען ענטוזיאסטיש אויפגענומען געווארען פון פיל טויזענד קעפיגען עולם.

„צוליב איך געה איך אוועק פון דער וועלט"

שרייט אויס א פערצווייפעלטער מענש און ווארפט זיך אראב פון 4. שטאק.

(§) נעכטען 11 אזייגער איז בעצאבען זעלבסטמארד א געוויסער פראנטישעק וואיציאק, 50 יאהר אלט. דער זעלבסט-מערדער איז ארויפגעגאנגען אויפ'ן פערטען שטאק פון הויז נומער 47 נארוטאוויטשא און אויפ'ן לעצטען פענסטער פון קארידאר האט ער זיך אראפגעווארפען אויפ'ן ברוק פון דער גאס. פון זיין הויז האט זיך ארויסגעריסען א פערצווייפלטער געשריי: „צוליב איך געה איך אוועק פון דער וועלט!" וועמען ער האט געמיינט דערמיט, איז נישט געלונגען פעסטצושטעלען.

אראפפאלענדיג אויף זשער גאס האט ער נאך געלעבט א פאר מינוט און אויפ'ן וועג אין שפיטאל ארויס און איז גלייך שטארבען.

דער ענגלישער קעניג איז דער ערשטער דזשענטעלמען אין דער וועלט. און גאנץ ריכטיג, ער טרינקט דאך דעם אמת'דיגען

Lyons טעע

וואס איז דאס געטראנק פון די דזשענטעלמענער...

טרינקט נישט קיין רויה וואסער

טיפוס איז אין שטאט!

מורא'דיגע פרעסט אין גאנץ פוילען

אין זאקאפאנע איז אמת'ער זומער-לעב.

נעכטען מיטאג האט די פראסט אומעטום געפלאצט

ווארשא, (טעלעפאניש) די שארפע פרעסט, וואס האט אזוי פלוצלינג צוגעהייבען צו הערשען אין פוילען, איז נעכטען טאלמיטאג פלושטעמדיג געפלאצט.

אין דער פריה איז נאך די פראסט געווען גענוג שטארק. וואס נעהנטער צו מיטאג איז די פראסט געווען שוואכער. און דער צייט, וואס אין גאנץ פוילען האבען געהערשט אומגליכע מורא'דיגע שניי-שטורמס, צפון-ווינטען און פרעסט אין מערישען ווערען טאקע געפרירען די ווארען פאר קעלט האט אין זאקאפאנע געשיינט א גליקליכע און ווארעמע זון און מיט אזעלכע מילדע שטראהלען האט זי צוגעשיינט אויף דער זאקאפאנער ערד אזוי ווי אין די גאר היימע זומער חדשים.

גרויסע פרעסט און שניי-שטורעמס אין דייטשלאנד

בערלין, 23. נאוו. (ספ.) אין צענטראל-דייטשלאנד האבען נעכטען געהערשט שטארקע פרעסט און מורא'דיגע שניי-שטורמס. די צוגען האבען זיך, צוליב דעם שניי, פערשפעטיגט אויף אסך גאנצע שעה. אויף פיל ערטער זענען די באהנען געבליבען שטעקען אין שניי און געבלאזען ביז היינט אין דער פריה.

ארעסט פון אוקראינישע סטודענט'ן אין לעמבערג.

לעמבערג, 23. נאוו. (ספ. צום „ל. ט.") 3 אוקראינישע סטודענטען זענען ארעסטירט געווארען צוליב דעם, וואס זיי האבען געשטעלט א ווידערשטאנד דער פאליציי, וועלכע האט דורכגעפירט א רעוויזיע אין אוקראינישען אקאדעמישען הויז אין לעמבערג. 2 סטודענטען האט מען אפגעפיהרט אין תפיסה. דעם דריטען האט מען בעפרייט.

לעמבערג, 23. נאוו. (פאט.) אין ציוזאמענהאנג מיט'ן מארד פון אוקראינישען סטודענט האלא, האט די פאליציי דורכגעפירט א גאנצע רייה רעוויזיעס און פערשידענע אוקראינישע אינסטיטוציעס, ווי אויך אין דער רעדאקציע פון דער אוקראינישער פאשיסטישער צייטונג „נאווי משאס".

רעדאקטאר פון דער פראנצויזישער אנטיסעמיטישער „פיגארא" פערוואונדעט געווארען אויף א דועל.

פאריז, 23. נאוו. (ספ.) נעכטען איז דא פארגעקומען א דועל צווישען דעם רעדאקטאר פון „פיגארא" גילבערט משארלס און דעם פראדוצענט און פראפעסאר לוציס פויל דע קאסאן. דער רעדאקטאר פון „פיגארא" איז פערוואונדעט געווארען.

טראגישער פארפאל מיט א לויה אין שפאניע.

מאדריד, 23. נאוו. (אטע) בעת דער לויה פון בעוואוסטען פאליטישער רינגלעטרא איז פארגעקומען א טראגישער פארפאל. ווען די פרומענע מיט דער לויה האבען זיך געפונען אויף א בריק איבער'ן וואסער, האבען זיך איינגעבראכען די בריק אונטער זייער וואג און כמעט אלע זענען אריינגעפאלען אינ'ם טייך. ס'איז דא שוין פערוואונדעטע.

א ניי-יאהר מתנה.

באהן-בילעטען ווערען טייערער מיט 20 פראצענט

ווארשא (טעלעפאניש) אין באהן-מיניסטעריום איז נעכטען פארגעקומען א זיצונג וועגען הכברן דעם טאריף אויף די באהנען. לעת עתה וועט די הכברונג פון טאריף חל זיין נאר אויף די רייזע-בילעטען פאר פאסאזשירען. זי וועט אויסמאכען 20 פראצענט פאר די ערשטע דריי קלאסען. די 4-טע קלאס וועט טייערער ווערען מיט 28 פראצענט. די העכערונג פון די באהן-בילעטען וועט זיך אנהויבען פון 1 יאנואר 1928.

מיטינג פון דירה-קאאפעראטיוו „פאראויס" אין „אימפעריאל".

אינטערעסאנטע שבת קומט פאר אין זאל פון „אימפעריאל" א מיטינג וועגען דער פרעגעדינגער דירה-בוים פון אונז אין שטאט. דער מיטינג ווערט איינגעארדענט דורכ'ן יודישען ארבייטער-דירה-קאאפעראטיוו „פאראויס", וועלכער האט זיך געשטעלט פאר א ציל אויסצובויען א רייה וואוין-הייזער אויף קאאפעראטיווע יסודות פאר ארבייטער און פאר דער ארבייטענדער אינטעליגענץ.

ביים רעפעראט וועלען ארויסטרעטען ראטמ. ד"ר שיפמאן, ע. וואל, ב. א.

דער מארגענ'דיגער פרייטאג-נומער — פון — „לאדזשער טאגעבלאט" וועט ערשיינען אין א גרעסערן פארמאט און ברענגען א גאנצע רייה ארטיקלען און פעליעטאנען פון די בעסטע שריפטשטעלער

אנאנסען ווערען אנגענומען היינט א גאנצען טאג.

סטאלין זאל זיך אפגעבען אין דעמיסיע.

דער פארטיי-צוזאמענפאהר וועט אבער די דימיסיע נישט אננעמען. — די אפאזיציע וועט בעטראכט ווערען אלס קאנטער-רעוואלוציע. — פרובען אנצוקניפען בעציהונגען מיט ענגלאנד.

מאסקווא, 23. נאוו. (א.ח.) סטאלין האט ערקלערט זיינע נאהנטע מקורבים, אז אויפ'ן פארטיי-צוזאמענפאהר וועט ער זיך אפגעבען אין דעמיסיע. עס איז מעהר ווי זיכער, אז די דעמיסיע וועט נישט ווערען אנגענומען און צום צוזאמענפאהר וועט נישט ווערען צוגעלאזט קיין איין מיטגליד פון דער אפאזיציע.

מאסקווא, 23. נאוו. (א.ח.) בוכארין האט אין זיינס א לענגערע רעדע געזאגט, אז זיי דארפען נישט פערלירען די האפנונג צוריק אויפצונעמען צו ווערען אין דער פארטיי. דאס וועט אבער געשעהן נאר דעמאלט, ווען זיי וועלען זיך איינגעבען, אונטערווארפען די דירעקטיווען פון סטאלינ'ען און אויפגעבען געגען איהם דעם קאמף.

אין פאל ווען די אפאזיציע וועט אויף די דאזיגע בעדינגונג נישט איינגעהן, וועט זיך סטאלין צו זיי בעציהען פונקט אזוי, ווי ער בעציהט זיך צו יעדען קאנטער-רעוואלוציאנער.

נאך בוכארינ'ען האט גערעדט לענינ'ס אלמנה קרופסקאיא און לונאטשארסקי. צום סוף האט געזאגט ארויסטרעטען קאמענעווו, מען האט איהם אבער נישט דערלאזט צום ווארט.

לאנדאן, 23. נאוועמבער (א.ח.) דער דיפלאמאטישער קארעספאנדענט פון „דיילי טעליגראף" בעשטעטיגט די ידיעה, אז ליטווינאוו איז בעאויפטראגט געווארען פון דער סאוויעטישער רעגירונג צו פערקניפען בעציהונגען מיט די ענגלישע דעלעגאטען אין גענף און אויפצוקלערען די בעדינגונגען וועגען באנייען די איבעריגע דיפלאמאטישע בעציהונגען. דערביי בעמערקט די צייטונג, אז די ענגלישע דעלעגאטען וועלען נישט בעקומען קיין שום בעפולמעכטיגונג פון דער ענגלישער רעגירונג צו די געשפרעכען מיט ליטווינאוו'ן און אויב די סאוויעטען טראגען זיך טאקע ארום מיט אזעלכע כוונות, דארפען זיי זיך ווענדען דירעקט קיין לאנדאן.

דער ערשטער פאקולטעט פאר דער יודישער שפראך-פארשונג.

איינע הונדערט פראמינענטע יודישע פערזענליכקייטען בעטייליגען זיך אין „היסטארישען" באנקעט. — 100 טויזענד דאלאר פאר'ן יודישען פאקולטעט. — גייסטרייכע רעדעס פון ראובן ברייני, דוד פינסקי, ד״ר מארגאשעס און רעקטאר פון ירושלים'ער אוניווערזיטעט ד״ר מאגנעס.

(א בריף פון ניו-יארק, ספעציעל פאר'ן „לאדזשער טאגעבלאט".)

פון ג. אייזנער.

לאדזשער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט-אן פון 6 ביז 7 אין אווענט.
נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

Adres: „Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16, Skrz. poczt. 16
טעלעפאנען: פון רעדאקציע 57, אדמיניסטראציע 47.

די פאס-בעגרענצונגען

ווארפען ענדליך אפגעשאפט ווערען.

דער שווערער קאמף, וועלכער ווערט לעצטענס געפירט אין דער רעגירונג ... מכח'ן אפשאפען די פאס-בעגרענצונגען, האט אין זיך צפיס ריהרענדעס.

ביז-איצט האט עס געהייסען, אז די פאס-בעגרענצונגען זיינען נויטיג, כדי ... די וואלוטע. מ'האט אמת אויפגעהויבען שוין אונצעהליגע מאל, אז די ... קענען נישט ערפילען דעם דאזיגען ציל ...

[illegible]

... דער גרויסער עולה, וועלכע ווערט בעגאנגען לגבי דעם בירגער דערביי, ... מ'גיט איהם נישט די מעגליכקייט זיך פריי צו בעוועגען? צי האט די רעגי... קיינמאל נישט אנערקענען, אז דאס פרייהייטס-געפיהל פון 30 מיליאן בירגער ... ווערט, ווי צפיס א קליינער פאסקריצלער גוצען? מיר וואלטען ווע... נאך די שווערע יאהרען פון מלחמות, קריזיסען און שטייערן ענדליך פריי ...

ד״ר ב. ס.

[illegible]

טראצקי, קעמאל פאשא און דער מארך-פאנטעאן.

(פעליעטאן)

פון עליאש.

רבותי, איך וועל היינט רעדען וועגען עטליכע זאכען מיטאמאל, דהיינו: וועגען דעם מארך-פאנטעאן, וואס די סאוויעטישע רעגירונג האט איינגעפיהרט; וועגען „נעפ" פון דעם צענזוס-סקאנדאל, וועגען קעמאל פאשא'ס זעקס-טאגיגע רעדע און וועגען נאך עפעס.

קעמאל פאשא איז א דיקטאטאר און ער קען זיך ערלויבען צו רעדען זעקס טעג נאכאנאנד. ...

אבער, פאר לייענען צייטונגען צאהלט מען קיין געלד נישט.

— ביטע, זאגט זי, א שוטה און א בהמה!

— טאטעש!

— וואס הייסט, חיצט זי זיך, וואס גארנישט בעלייענט וועגען די אנשטאלט. ...

געשטארבען.

— געשטארבען—געשטארבען! — קרימט מיין ווייב מיר איבער — צוליב אזא קליינינקייט וועסטו דאך נישט דורכלאזען אזא גוטע געלעגענהייט צו מאכען געלד!...

בקיצור, מיין פרוי לאזט מיך איצט נישט לעבען, נישט אנדערש, איך זאל אזוי שנעל ווי מעגליך אהקשיקען מען מארך קיין מאסקווע...

און גאט זיי א חכם ...

[illegible]

... מארילער וועלען דארפען אויסציצען".

ביי א בעגייסטערטער שטימונג איז פערענדיגט געווארען דער היסטארישער באנקעט, מיט וועלכען עס איז פערשריבען געווארען א נייע קאפיטעל אין יודישען קולטור-לעבען.

ארבייטער דירה-קאאפעראטיוו

„פאראויס"

שבת ד. 26. נאוועמבער 10 א זייגער פארמיטאג קומט פאר אין זאל „אימפעריאל" וואלטשאנסקא 16

א מיטינג

א. ד. ט.

„די וואוינונגס-נויט אין לאדז און דער נייער שטאט-ראט"

רעפערירען וועלען די חברים:
משה מאטפעל, ד״ר שיפמאן (ו טעמען) און ע. וואלינסקי.

בילעטען צו בעקומען אין אלע פראפעסיאנעלע פעראיינען און אין די קאאפעראטיוו-בעהעלטער „האמער" צום פרייז פאר מיטגלידער 30 גראשען, פאר ארבייטסלאזע 20 גר. אלע אנדערע צום פרייז פון 40 גר. אין קאסע „צענטראל" פיעטריקאווער 48.

דאס יודישע סוחר'טום בנוגע דעם מינדערהייטס-בלאק.

וואס זאגט דערוועגען דעפ. ווישליצקי.

... ציוניסטישער ... וואס אין ... פוילישע צייטונגען איז געווען א ... אז דעפ. ווישליצקי האט לעצ... אנגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן ... בארמעל ... דער ...

ווישליצקי, איז געהאט געוואהנט אויס... שליסליך די שטייער-ענינים. הויפטזעכליך האב איך גערעדט מיט'ן וויצע-פרעמיער וועגען רעפארמירען דעם אמטאציע-שטייער. ...

[illegible]

לאדזשער כראניק.

קאנטראל-פערזאמלונגען פון רעזערוויסטען.

ווער דארף זיך היינט שטעלען?

(ג) דאס מיליטעריש - פאליציאישע ביורא ביים מאגיסטראט מאכט בעקאנט אז עס קומען פאר די קאנטראל-פערזאמלונגען פאר רעזערוויסטען און לאנד-שטורם מיט געוועהר (קאט. A, C און C 1) פון די יאהרגענג 1898, 1901 ווי אויך יענע שרעגאוצעס פון 1887, 1899; 1901, 1898 און 1890, וואס האבען זיך געדארפט שטעלען צו די קאנטראל-פערזאמלונגען אין די יאהרען 1925-6 און צוליב פערשידענע סבות האבען זיי דאס נישט געטון.

היינט, דאנערשטאג, ד. 24. נאוועמבער פאר דער קאמיסיע נומער 1 (לעשנא 7/9) יאהרגאנג 1891 פון אלע קאמיסאריאטען פאר דער קאמיסיע נומער 2 (קאשא-רען קאנסטאנטינער 81) קאן זיך אויך שטעלען דערזעלבער יאהרגאנג.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1907

דאס פאליציאיש-מיליטערישע ביורא ביים מאגיסטראט מאכט בעקאנט, אז מארגען פרייטאג, דארפען זיך שטעלען אין לאקאל אויף טראוגוטא 10. צו דער רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1907, וואס וואוינען שטענדיג אדער צייטווייליג אין לאדז אויפ'ן שטח פון 4-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען פון M ביז Z. פאר נישט צושטעלען זיך איינגאנצען אדער פאר צושטעלען זיך צוליב אונבעדינגטע סבות אין א שפעטערדיגען טערמין ווערען געשטראפט מיט 500 זל. אדער 6 וואכען ארעסט אדער אויך מיט ביידע שטראפען צוזאמען.

איז 3 יאהר ארום וועט לאדז האבן קאנאליזאציע

4,087,245 זל. זענען אויסגעגעבען דאס יאהר אויף די קאנאליזאציע-ארבייטען.

(ג) ווי האלט עס מיט דער לאדזשער קאנאליזאציע? אלעמען איז בעוואוסט, אז די קאנאליזאציע-ארבייטען אין אונזער שטאדט ווערען נישט ווי... נישט ווען אונטערבראכען. דער לעצטער איבעררייס איז געשעהען, ווי מ'גיט איבער, צוליב די אטמאספערישע וועטער. די ארבייטס-לאזע קאנאליזאציע-ארבייטער קוקען שוין אויס אויף די אונטערשטיצונגען, אויף וועלכע עס ווארטען פיל הונדערטער פאמיליעס, דערונטער אויך מעהרערע יודישע.

עס איז דערווייל אומבעקאנט געווארען צו ווערען, וואס עס הערט זיך אויפ'ן דאזיגען געביט. איינער פון די פאמיליען לאדזשער בלעטער, וואס איז בעקאנט מיט די פערהעלטנישען פון דעם קאנאליזאציע-בוי אין לאדז, גיט אונז איבער, אז אויב די קאנאליזאציע-ארבייטען וועלען ווייטער געפיהרט ווערען אין דעמזעלבען טעמפא, ווי ביז איצט, — איז צו האפען, אז די קאנאליזאציע-ארבייטען אין לאדז וועלען פערטיג ווערען אין פערלויף פון דריי יאהר, הגם מ'האט נאך אנג'ם פארגענען יאהר ארויסגעזאגט די השערה, אז דאס קאנאליזירען לאדז וועט דויערען כמעט 30 יאהר. די פראיעקטען פון דער קאנאליזירונג פון אזא שטאט לאזט אבער האפען, אז אין 3—4 יאהר ארום וועט די קאנאליזאציע שוין קענען אפגענוצט ווערען צ.ב. געפערליך פון דער שטאט.

אלס בייספיל פון דער ...קייט פון דער קאנאליזירונג פון לאדז איז כדאי צו ברענגען א פאר סטאטיסטישע ציפערן:

בלויז אין פערגאנגענעם חודש אקטאבער זענען פאלשטענדיג פערטיג געווארען 5 גאס-מיילען אויסגעגראבען געווארען 615 מעטער קאנאלען, דערונטער 321 געמויערטע.

אין משך פון די גאנצע 10 חדשים פון היינטיגען יאהר זענען אויסגעגראבען געווארען און פערשידענע מיילען שטאט 5556 מעטער קאנאלען. זייט דעם אנהייב פון די קאנאליזאציע-ארבייטען זענען סך-הכל אויסגעגראבען געווארען 22.002 מעטער קאנאלען.

צו די קאנאליזאציע-ארבייטען זענען היינטיגען יאהר צוגעשטעלט געווארען 6747 וואגאן צעמענט, ציגעל, האלץ, שטיינער, א.א.וו. ארום 86.920 טאן בוי-מאטעריאלען.

ביי די קאנאליזאציע-ארבייטען זענען היינט בעשעפטיגט 593 טאג-ארבייטער און 676 אקארד-ארבייטער, ארום און ארום — 1269 ארבייטער.

וואס שייך אויסגאבען, האט די קאנאליזאציע בלויז אין פערגאנגענעם חודש אויסגעגעבען 421,490,06 זל. במשך פון די גאנצע 10 חדשים פון 1927 — 4,087,245 זל. מיט 36 גראשען.

די קאסעס פון דער „באנק פאלסקי" מוזען לענגער אפען זיין

מעמאריאל פון דעטאליסטען צום דיר. פון „באנק פאלסקי".

(ע) דער סוחרים-דעטאליסטען-פעראיין האט צוגעשיקט אן אויספיהרליכען מעמאריאל צום דירעקטאר פון דער „באנק פאלסקי", אנווייזענדיג, אז דאס וואס די קאסעס פון דער באנק ווערען איצט פריהער פערמאכט יעדען טאג, איז א גרויסע מניעה פאר די דעטאליסטען, וואס בעקומען דאס מזומן פאר'ן אויסקויפען די וועקסלען על פי רוב אין לעצטען מאמענט. דער דעטאיל-האנדעל געניסט נישט פון די קרעדיטען פון „באנק פאלסקי" און ער ליידעט שטארקער א דוחק אין מזומן. די דעטאליסטען בעטען דערפאר צו פערלענגערן דאס אפען האלטען די קאסעס ביז ... און בעסער צו עפענען מיט א שעה שפעטער. דאס וואלט פאר'ן דעטאיל-האנדעל געווען א באדייטענדע פערלייכטערונג.

אזש 70 סעקוועסטראטארען האט דער מאגיסטראט

(ע) אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע שטייער-עקזעקוציעס האט דער מאגיסטראט בעדייטענד פערגרעסערט די סעקוועסטראציע - אפטיילונג. אנשטאט 14 זענען איצט בעשעפטיגט 70 סעקוועסטראטארען, פון וועלכע 50 נעהמען ארום און שטאט אויף עקזעקוציעס. איצט מאנט דער מאגיסטראט דעם לאקאל-שטייער פון 1926. סך הכל זענען אין לאדז פאראן 130 טויזענד צאהלער פון דאזיגען שטייער. לעצטענס האבען א דאנק די עקזעקוציעס, די הכנסות פון לאקאל-שטייער זיך פערגרעסערט.

ווינטער-קאלאניעס פון „טאז".

די לאדזשער אפטיילונג פון דער געזעלשאפט „טאז" האט בעשלאסען אזוי ווי פאריאהרען אויף היינטיגעס יאהר ארויסצושיקען קיין אטוואצק קינדער אין עלטער פון 7 ביז 14 יאהר נאך דורכגעמאכטער קרענק אדער בכלל שוואכע און אפגעשוואכטע.

בשום אופן קענען אויף די ווינטער-קאלאניעס נישט געשיקט ווערען קיין קינדער מיט אנשטעקענדע קראנקהייטען און בעזונדערס מיט אפענער טובערקולאזע. די פערוואלטונג האט שוין ארויסגעשיקט אין אלע פאלקס-שולען ווי אויך אין חדרים געוויסע צירקולארען וועגען די בעדינגונגען פון די איינשרייבונגען אויף די קאלאניעס.

די ערשטע פארטיע וועט ארויסגעשיקט ווערען דעם 1. דעצעמבער.

מיר מעלדען נאך, אז דער לעצטער טערמין פון איינשרייבען זיך ענדיגט זיך מארגען, פרייטאג, דעם 25. נאוועמבער.

אנערקענט פאר שולדיג און דאך בעפרייט.

כאראקטעריסטישער אורטייל פון קרייז-געריכט.

(§) נעכטען איז אין לאדזשער קרייז-געריכט בעטראכט געווארען ווידער א כאראקטעריסטישער פראצעס. אויף דער בעשולדיגונגס-באנק איז געזעסען פראנציסקא פרידריך, וואס איז אנגעקלאגט געווארען אין ... מיט א ... דעם 7-יעהריגען קאזשימיערזש קאוואלעווסקי. דער אנגעקלאגטער האט זיך פערטיידיגט, אז ער האט געשאסען אין דער שאפע, נישט וויסענדיג, אז אינוועניג געפינט זיך עמיצער.

אלס עדות זענען אויסגעפרעגט געווארען דער געליטענער 7-יעהריגער יונגעל, וואס האט צוגעשטעלט גענויע ערקלערונגען פאר'ן אנגעקלאגטען, זאגענדיג, אז בעת'ן שיסען איז ער געשטאנען אין א ווינקעל און דער שיסער האט אוהם נישט געקאנט זעהן.

דאס געריכט האט דעם אנגעקלאגטען אנערקענט אלס שולדיג און דער טאט איז פונדעסטוועגען אוהם בעפרייט, נעמענדיג אין אכט די שלעכטע אומשטענדען, אין וועלכע דעם אנגעקלאגטען איז אויסגעקומען צו לעבען, זייענדיג א יתום און פערוואהרלאזט פון קינדהייט אן.

אקציע פון די פעראייניגטע „לייןהענדלער".

(ג) די יודישען פעראייניגונגס-קאמיטעט פון די צוויי פעראייניגטע לייןהענדלער-ארגאניזאציעס אין לאדז האט זיך שוין קאנסטיטואירט. אלס פרעזעס פון פרעזידיום איז אויסגעוועהלט געווארען ה' ש. ראזענבערג.

אויף דער ערשטער זיצונג פון דעם פעראייניגונגס-קאמיטעט איז אויסגעארבייט געווארען א רעגולאמין, ס'זענען פעסטגעשטעלט געווארען די ריכטליניען פון דער ארבייט און בעשלאסען אנצוטרעטען ענערגישע אקציעס אין דער ריכטונג פון פערלייכטערן די שווערע לאגע פון די יודישע לייןהענדלער און מארק-שטענדער אין לאדז.

פרוב צו פעראייניגען די יוד. פילאנטראפיש מעדיצינישע אינסטיטוציעס אין לאדז.

דער פעראיין „מחזיקי חולים" פון שיינבלאט'ס ראיאן האט זיך געווענדעט מיט א פארשלאג צו אלע יודישע אינסטיטוציעס אין לאדז, וואס פערנעמען זיך מיט געבען מעדיצינישע הילף קראנקע, צו פעראייניגען זיך אויף אויטאנאמע יסודות.

אין לאדז זענען פאראן אזש 5 אזעלכע עהנליכע אינסטיטוציעס, וואס זענען טעטיג אויף איין ארבייטס-פעלד: לינת הצדק, לינת החולים, בקור חולים, משמרת החולים און „מזיקי חולים". לויט'ן פארשלאג פון „מחזיקי חולים" דארפען איינגעארדנט ווערען געמיינזאמע געלד-זאמלונגען אין אלע 5 פעראיינען אינסטיטוציעס וואלטען די הכנסה צווישען זיך פערטיילען ... צענטראל, דעמגלייכען דארפען אויך אויפ'ן ... פון מאגיסטראט און ...

דער דאזיגער פארשלאג, וואס ... אויסען צו מאכען דעם ערשטען ... פאר דער צענטראליזירונג פון די יודישע פילאנטראפישע ... אינסטיטוציעס, דארף זיכער ... ווערען. אזא פעראייניגונג פון ... פרומע'שע אינסטיטוציעס וואלט ... געהאלפען צו אינטענסיווער ... אויף דעם געביט, ווי עס וואלט ... געמאכט געווארען מעהר ... סדר און אין דער ארבייט.

ווען דארף מען אויסקויפען פאטענטען אויפ'ן יאהר 1928?

(ע) די פינאנץ-קאמער דערמאנט די סוחרים וועגען אויסקויפען פאטענטען פאר 1928. דער טערמין פון אויסקויפען פאטענטען ענדיגט זיך דעם 31. דעצעמבער 1927.

אין די ערשטע טעג פון יאנואר וועט די שטייער-מאכט דורכפיהרען א שטרענגע קאנטראל אין די הנדעלס-אונטערנעהמונגען און די אלע, וואס וועלען קיין פאטענטען נישט האבען ... קויפט אדער וועלען האבען ... נישט קיין ענטשפרעכענדע קאט... פאטענטען, וועלען שטרענג בעש... ווערען.

די שטייער-מאכט מאדערט ... אויף די סוחרים און אונטערנ... אויסצוקויפען אין דער צייט די פאט...

לימוד פון רעליגיע פאר יודישע קינדער אין די פאלקס-שולען.

(מ) אויף דער זיצונג פון שול-ראט ביים מאגיסטראט פון 21. ד. ח. איז גענומען געווארען אין אכט דער צירקולאר פון בילדונגס-מיניסטעריום מכח דעם פריוואטען לימוד פון רעליגיע פאר די יודישע תלמידים פון די מלוכה'שע פאלקס-שולען.

לויט'ן דאזיגען צירקולאר דארף דער שול-ראט ארויסגעבען ערלויבניש ... פיהרען א רעליגיע-קורס פאר יו... קינדער אין די פאלקס-שולען. ד... טע קינדער פון די פאלקס-שולען, ... לערנען אויך רעליגיע ביי פריוו... לעהרער, זענען פון רעליגיע-לימוד ... די פאלקס שולען נישט בעפרייט.

שטייער-בעאמטע טאר נישט איבערכאפען די מאס.

צוזאג פון נאטשעלניק נארמאנט דער דעלעגאציע פון דעטאליסטען-פעראיין.

(ע) שהערנעכטען איז אהער צום נאטשעלניק פון 2-טען פינאנץ-אמט ה' נארמאנט א דעלעגאציע פון דעטאליסטען-פעראיין, בכדי צו קאנפערירען וועגען א ריי פראגען, וואס זענען פערבינדען מיט די לעצטע שטייער-עקזעקוציעס.

די דעלעגאציע האט ערקלערט, אז די שארפע רעזאלוציע פונ'ם דעטאליסטען מיטינג איז נישט אויסען געווען צו טרעפען די שטייער-מאכט, דערביי האט די דעלעגאציע אנגעוויזען אויף א ... פאצעטען, בעת וועלכע די בעאמט... דער שטייער-מאכט היטען נישט א... צירקולאר פונ'ם פרעזעס פון דע... נאנץ-קאמער.

אין ענטפער האט נאטשעלניק ... צוגעזאגט זיך צו בעמיהען אז ד... ער בעאמטע זאלען בעסער טראכ... די שטייער-צאהלער.

א אנקלאגע אויף די צופאהר-טראמוואיען.

(פ) די ווארשעווער ... ראט בעשטימען אנ'אנקלאגע פון דער לאדזשער סטאראסטווא געגען דער דירעקציע פון די צופאהר-טראמוואיען, וואס האט דורכגעלאזט טראמוואי-ליניעס אויף דער בעלעסטעטער גאס און פאביאניץ און דער... ביי זענען די שינעס נישט געלעגט ... אין לאדז, איז דער טויט פון ... פון אויבען, וואס פערשאפט ... צופאלען.

די סטאראסטווא פערלאנגט ... אז די שינעס זאלען געלעגט ווערען ... אזא אופן ווי אין לאדז.

שטייער-מיסברויכען אין טאמאשאווער מאגיסטראט.

(ע) די לאדזשער פינאנץ-קאמער האט ארויסגעשיקט א ספעציעלען דעלעגאט קיין טאמאשאוו כדי צו קאנטראלירען די שטייער-אבטיילונג אין טאמאשאווער מאגיסטראט. דער דאזיגער דעלעגאט צוזאמען מיט'ן נאטשעלניק פון דער טאמאשאווער פינאנץ-עקספאזיטור האבען קאנטראלירט א ריי ביכער און געפונען פיל אומפינקטליכקייטען. די רעוויזיע איז אין ווייטערדיגען גאנג.

יודישע היימלאזע געניסען נישט פון די אונטערשטיצונגען, וועלכע ס'בעקומען די רוסען און ארמענער.

טרויעריגע לאגע פון 3 מיליאן היימלאזע.—פעלקער-בונד וויל בעזעצען א טייל היימלאזע אין די פעראייניגטע שטאטען.

(א בריף פון גענף)

פון נ. הערמאן.

די פראגע פון די 3 מיליאן רוסישע און ארמענישע היימלאזע וואס געפינען זיך אין פערשידענע איראפעאישע לענדער און לעבען אין אויסערארדענטליכע יורידישע און עקאנאמישע בעדינגונגען איז שוין צוריק מיט א יאהר 6 אריבער צום פעלקער בונד. מ'האט זי אריבערגעטראגען פון איין דעפארטאמענט צום צווייטען און שטענדיג האט זיך מיט איהר בעשעפטיגט דער אונערמידליכער ד"ר. נאנסען, ביז ענדליך זי איז איבערגעגעבען געווארען צו דעם אינטערנאציאנאלען ארבייטס ביורא, בראש פון וועלכען ס'שטעהט אלבערט טאמא. ס'איז איינגעפיהרט געווארען א ספעציעלער ראט אין וועלכען ס'זיצען פערטרעטער רוסישע, יודישע און ארמענישע געזעלשאפטליכע ארגאניזאציעס, וועמעס אויפגאבע עס איז צוצושטעלען אינפארמאציע, אויסארבייטען פלענער.

פון די יודישע ארגאניזאציעס פלעגען שטענדיג קומען צו די זיצונגען פון ראט לוסיען וואלף, וועלכער האט מיט זיך פארגעשטעלט די אריסטאקראטישע יודישע הילפס ארגאניזאציעס, ווי יק"א, דושאנס, פארעין קאמיטע (לאנדאן) און צבי אבערסאן, מצד די דעמאקראטישע ארגאניזאציעס, ווי היאס, עמיגדירעקט. איצט, אז צווישען די דאזיגע אלע ארגאניזאציעס איז געקומען צו א פערשטענדניס אויפ'ן געביט פון עמיגראציע און צבי אבערסאן דער איינציגער פערטרעטער מצד די יודישע קערפערשאפטען. דאס איז שוין א פאזיטיווער רעזולטאט, וועלכען מ'דארף בעגריסען.

נאר אזוי ווי דער פאקט וואלט געווען צו נארמאל, האט זיך געפונען נאך א יוד וואס איז געקומען מצד א יודישער ארגאניזאציע, דאס איז ארטהאדאקס גאלדענהייזער, וואס איז געשיקט געווארען פון רוסישע יודען אין בערלין.

פון די פערהאנדלונגען וואס זענען פארגעקומען אויף די לעצטע זיצונגען פון דעם ראט אין סעפטעמבער, איז צו זעהן אז די דאזיגע אנגעוועהטיגטע פראגע פון רוסישע היימלאזע איז ווייט נישט רעגולירט. 50 לענדער האבען איינגעשטימט צום פארשלאג פון פעלקער-בונד אז די רוסישע היימלאזע זאלען ארויסגעגעבען ווערען ספעציעלע פעסער (נאנסען פעסער), וועלכע זאל זיי ערלויבען פריי זיך אויפצוהאלטען אין די לענדער וואו זיי געפינען זיך. ס'איז אבער פעסטגעשטעלט אז די נאנסען-פעסער גיבען כלל נישט די מעגליכקייט איבערצופאהרען פון איין לאנד אין צווייטען. בלייבט דער היימלאזער אהן ארבייט, שיקט מען איהם אפט ארויס, ד. ה. מ'שטעלט איהם צו צו א פרעמדער גרעניץ און נעהט, כאפט מען איהם דארט, זיצט ער אפ אין טורמע פאר זיין אונלעגאלען אריבערקומען די גרעניץ און מ'שיקט איהם צוריק אין פריהערדיגען לאנד, וואו ער איז שוין אויך נישט לעגאל...

די פראגע וועגען גילטיגקייט פון נאנסען-פעסער אינטערעסירט צעהנער טויזענדער רוסישע יודען וואס געפינען זיך אין איראפא און נישט איינער פון זיי האט איבערגעלעבט אויף זיינע פלייצעס די צרות פון א נאנסען פאס.

די הויפט פראגע איז איבער צו פערזארגען די היימלאזע מיט ארבייט. אין א ריי לענדער איז אוממעגליך איינצוארדנען די דאזיגע היימלאזע אויף די פלעצער וואו זיי וואוינען. זיי וואלטען געמוזט קאנקורירען מיט דער ארטיגער ארבייטערשאפט און דאס וואלט געבראכט צו געפעהרליכע קאנפליקטען. פיל פון די היימלאזע, הויפטזעכליך אין בולגאריע, טשעכאסלאוואקיען און יוגאסלאוויען, בעקומען רעגעלמעסיגע שטיצע פון דער רעגירונג פון לאנד. יוגאסלאוויען אליין שפענדעט א מיליאן דאלאר יעהרליך פאר די רוסישע היימלאזע, זי האט 2 טויזענד רוסישע אינוואלידען, וועלכע זי האלט אויס. טשעכאסלאוואקיא שטיצט פיל די רוסישע שטודירענדע יוגענד און האלט אויס ביי זיך אין לאנד א ריי שולען און אוניווערזיטעטען מיט זייער לעהר פערזאנאל און שילער. פראנקרייך קאסטעט אפ די רוסישע היימלאזע ביז 10 מיליאן פראנק א יאהר.

אין אנ'אויסערגעווענליכער שווערער לאגע געפינען זיך די רוסישע היימלאזע אין קאנסטאנטינאפאל, שוין דאס דריטע מאל האט דער פעלקער בונד געפועל'ט ביי דער טערקישער רעגירונג מ'זאל צוהאלטען דעם גירוש-דעקרעט וואס איז ארויסגעגעבען געווארען געגען די היימלאזע. אבער די זאך ווערט לאנג נישט אנגעהאלטען, נעמענדיג אין אכט די קסענאפאבישע שטימונגען וואס פערשטארקען זיך אין טערקיי.

א קאמיסיע פון פעלקער בונד האט בערייזט א ריי דרום אמעריקאנישען שטאטען און איז געקומען צו דער איבערצייגונג אז, מיט דער הילף פון די ארטיגע רעגירונגען, וועלכע איז גאראנטירט, קען מען דארט בעזעצען 30 טויזענד מאן. מ'דארף אבער צוליב דעם האבען נישט ווייניגער פון 3 מיליאן דאלאר, ביז איצט זענען עטליכע הונדערט פערזאנען אהין געשיקט געווארען און ס'צייגט זיך ארויס אז דאס געלד וואס ווערט אויף זיי אויסגעגעבען ווערט אומגעקעהרט דורך די עמיגראנטען זעלבסט, אזוי אז ס'האנדעלט זיך אין אמת'ן וועגען א מין הלואה-פאנד פון 3 מיליאן.

א ספעציעלע אקציע איז אונטערגענומען געווארען כדי איינצוארדנען די ארמענישע היימלאזע וועלכע לויפען סיי פון די רוסען, סיי פון די טערקען אין קליין אזיען. די פראנצויזישע רעגירונג האט פארגעשלאגען איינצוארדנען ביז 30 טויזענד מאן אין סיריען. זי האט בעשטימט פאר דער דאזיגער קאלאניזאציע פרייע שטחים ערד און זיי איבערגעבען די נייע קאלאניסטען אויף זעהר גינסטיגע בעדינגונגען, זי האט חוץ לזה אויסגעגעבען במזומנים אויף דער איינארדנונג 3 מיליאן פראנק. ס'ה האט מען ביז איצט בעזעצט אין סיריען 6 טויזענד ארמענער, און אויף דעם איז אויסגעגעבען געווארען קרוב צו 350 טויזענד דאלאר.

ס'איז כדי צו בעמערקען אז יודישע היימלאזע פון רוסלאנד האבען ביז ... גארנישט געהאסען פון די בע... פאנדען וואס דער פעלקער בונד ... אויסגעגעבען אויף רוסישע היימלאזע. ס'אין אנ'אלטער כלל ביי דער ... יודען קענען אליין זייער שטעלט... שטעהען און אז די יודישע ארגאני... ציעס זענען גענוג רייך צו העלפען ... ערע נויטליידענדע. ווען ס'קומ... למשל, געהאנדעלט וועגען א ספעציעל... הילפס אקציע לטובת די היימלאזע ... קאנסטאנטינאפאל, זענען די הוצאות ... זענען פערבונדען געווען מיט די ... היימלאזע, געדעקט געווען דורך יק"א ... יודישע היימלאזע האבען יא הנאה ... האט פון די יודישע פערלעגענהייט ... וואס זענען געמאכט געווארען א ... דער השתדלות פון פעלקער בונד, ... יודישע ארגאניזאציעס האבען מיט ... ברייטער האנד געשפענדעט פאר די ... ניסטראטיווע הוצאות האט די אנגע... טען פון פעלקער בונד האבען גע... אויף דעם דאזיגען געביט.

אלע מיינונגען פון ראט זענען ... געגעבען צו דער 3-טער קאמיסיע ... פעלקער בונד, וועלכע האט בעשל... צונויפרופען א ספעציעלע אינטער... ליכע קאנפערענץ, כדי מ'זאל אויסאר... טען א יורידישען סטאטוס פון די ... לאזע, ווי אויך ס'זאל געשאפען ... אנ'הלואה פאנד כדי איבערצופיהרען ... איינארדנען די היימלאזע אין ... אמעריקא.

נאכט-דיזשור אין די אפטייקען.

היינט דיזשורירן פאלגענדע אפטייקן: וואלמשיצקי גאפיורקאווסקא 27, פעצקי פיעטריקאווער 127, מולניצקי, צימער וואלטשאנסקא 37, ליידער פרעזידענטס-פלאץ 3, הארטמאן גדאנסקא 1, קאהאנע אלעקסאנדער 80.

...קציע פון פארמירער אר-בייטער.

...טאג, ד. 22 נאוועמבער, איז אין ... פון טעקסטיל פאראיין פארגעקומען א פארזאמלונג פון פארמירער אר-בייטער וואס זענען באשעפטיגט ביי אויסערצער. אויף דער פארזאמלונג זענען ארומגערעדט געווארן די שווערע ... בעדינגונגען פון די פארמירער ... לוין. לאנגען-ארבייטס-טאג, אנשטאט ... ישער-צושטאנד פון די ווערקשטאטן ... אין בעזונדערס וועגן דעם נישט ... אויסגעצאהלט פאר דער ארבייט ... געלד נאר מיט וועקסלען ביי וועלכע ... קומט אויס פיל סארען צו ווארטן ... דורך דער דיסקאנט.

... איז בעשלאסן געווארן צו פאר ... אויסגעצאהלט אין מזומן און די ... ערנעמער וואס וועלן זיך צו דעם ... צופאסן וועלן איבערגעגעבן ... דעם ארבייטס-אינספעקטער.

...טיק אייז פון א דאך שווער פערוואונדעט א פרוי.

(...) די ארבייטערין העלענא פעטס-... א דורכגעהענדיג אויף סאנאטאר-... גאס איז שווער פערוואונדעט געווארן פון א שטיק אייז, וואס איז אראפ-געפאלן פון א דאך.

...ייט-קאנאליזאציע-ארבייטן.

...ר א הפסקה פון 3 טעג זענען נשלס... ...נטער בעגיים געווארן א מאל פון ... קאנאליזאציע-ארבייטן. אויף דעם ... ער ווערט זיין א נזהמנטס, וועלכע ... ביגע ארבעטן נאך נעפארדערט ווע... ...עשליגע וואכען.

דער נייער שטאט-ראט ווערט היינט 8 אווענד געעפענט.

דינסטאג 8 אווענט קומט צוזאם פאר די לאנג-ערווארטעטע ערשטע זיצונג פון נייעם שטאט-ראט, אויף וועלכער עס זאל אויסגעקליבן ווערן דאס שטאט-פרעזידיום, די לאווניקעס און דאס פרע-זידיום פון שטאט-ראט.

די זיצונג האט ארויסגערופן א גרויסע פערטראטערשטינג אין דער שטאט, בעזונדערס צווישן די ארבייטער-פרטיען. אלע בילעטן פאר דער גאלעריע זענען צוגעזאגט געווארן פאר די ארגאני-זאציעס פון פערשידענע פארטייען, וואס וועלן בייוואוינען די וויכטיגע האסמאר-שע זיצונג.

די אנגעזעהענסטע פערשטעהער פון די לאדזשער ארבייטער-פארטייען האבן אויך ארומגערעדט די פראגע וועגן בייזעצן די אמטען פון שטאט-ראטס-פרע-זידיום. די קאנפערענץ האט זיך פער-טאגט. די אנוועזענדע פערשטעהער פון צוליב מיט פרוצי-פיעלע דיסקוסיעס וועגן אנ'אייבהייזונג לויטער שטעלונג פון די ארבייטער-פאר-טייען ביי די היינטיגע וואהלען פון די נייע שטאט-בעל-הבתים.

* * *

(ג) אין דער וואליכענע פון אינגעש פון די פערדישע מנער איז נעלמען, אוועקגע-פארשטעלט א פערטרויליכע זיצונג פון די סאציאליסטישע פארטייען. די בעראטונג איז געווען געווידמעט דער פראגע פון דער היינטיגער ערעפנונג פון נייעם שטאט-ראט און דעם בעזעצן די לאווניקעס-אמטן און שטענדיגע טאגעס...

די קראנקען-קאסע קלאגט אז אין געריכט די פירמע ראזענבלאט פאר א חוב פון 150 טויזענד זל.!

(§) אויף דער עהער-געלטליכער זיצונג פון דער קראנקען-קאסע-פערוואלטונג איז בעטראכט געווארן די פראגע וועגן חוב פון דער פירמע ראזענבלאט, וואס געפינט זיך אונטער אנטשה א נעי-רינגטס-אויפזיכט. היות וואו די פירמע איז שולדיג דער קראנקען-קאסע א חוב פון 150 טויזענד זל. איז בעשלאסן געווארן ארויסצופירען געריכטליך געגען דער פירמע.

ווי קען דער קראנקער זיך אויסוועה-לען א דאקטאר אין קראנקען-קאסע?

א סענסאציאנעלער פראצעס געגען דער קראנקען-קאסע.

(ע) לויט'ן אויסזאג האט יעקב מוטי-גליך פון דער קראנקען-קאסע דאס רעכט זיך צו היילען ביי וועלכען דאקטאר ער וויל. אויף דעם ראזינגען מנך האט דער פערזיכערטער שטאה פערלאנגט די קראנקען-קאסע זאל איהם שיקן א דאק-טאר פון א'צאנער לעמשאווזקע, צו וועל-כער ער געהער נישט. די קאסע האט זיך אפגעזאגט דאס צו טון. דאן האט דער פערזיכערטער זי אויפגעפאדערט ריהל'ן רעיקעס, אויב זי וועט זיין פארדערונג נים ערפילן אין משך פון 24 שעה, וועט ער ציהען די געהעריגע קאנסעקווענצן.

די קראנקען-קאסע האט אבער בע-שלאסען צו דערפירן צו א פראצעס, ווייל זי האלט, אז דער אויסזאג איז נאר טעאורעטיש אויספיהרבאר, ווייל אין דער פראקטיק איז נישט מעגליך צו שי-קען א דאקטאר צו א קראנקען פון אמן עק שטאט אין דער צווייטער. די קראנ-קען-קאסע אינטערפרעטירט דעריבער דאס מעהרע אויף אזא אופן, אז אין אמן לעמשאווזע גרופא קאן מען זיך אויסוועה-לען וועלכען דאקטאר מען וויל.

דער פראצעס ווערט דעריבער ער-ווארט מיט גרויס שפאנונג, מחמת דער פסק-דין וועט האבען א פרינציפיעלע בעדייטונג פאר אלע פערזיכערטע און דער קראנקען-קאסע.

„מוטער סעזאן ווערט אפגעשעפט.

(§) אויף דער אינטערוועגץ פון פער-בונד פון די ארבייטער פון עסגעמאליכען געמרויך, האט דאס ארבייטס-מיניס-טעריום בעשלאסען אפצושאפן דעם אזוי-גערופענעם „מוטען סעזאן" פאר די שטאטישע ארבייטער.

וואו געפינען זיך פאליציי-פאסטענס.

(§) די פאליציי-קאמענדא פון דער לאדזשער וואיעוואדזשאפט האט פערטעו-רעקט, אז אויף אלע וועגען ארום די לאדזש-פער זאלען אויפגעשטעלט ווערן וועג-ווייזער צום נאהענטסטען פאליציי-פאס-טען, פרי די טאלט זאל אין א גויטיגען פאל גיכער קאנען אינטערוועגירען.

געשטארבען דער קרבן פון'ם נאכט-אנפאל

אויף לוטאמירסקא 3.

(ג) לעצטענס האבען מיר פון נויט-געטיילט וועגען אנ'אנפאל אין מיטען נאכט אויף דעם שענק-בעזיצער יוסף לעווערטאוויטש און זיין שוואגער שלמה פערשקאוויטש (לוטאמירסקא גאס 3). די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט די אנשטימענען, ביי וועלכע דער אנ-פאל איז פארגעקומען. יוסף לעווערטא-וויטש האט נראר אפגעגעשלאסען די שענק א נאכטיגע נאכט, ווייל די רדאוש-קאוושיס, וואס שטעהען אויף עס וגער-וושער אין לוטאמירסקא, האבען גע-שפירט אז דער שענק. אין א געוויסען מאמענט זענען ארייננעקומען דורך דער הינטער-טיר דריי אנבעקאנטע קריסטען וועלכע האבען זיך געהייסען דערלאנגען ביר און צופרים. ווען זיי האבען אפגע-נעסען און געטרונקען פאר א טרעסקער סומע, האבען די קריסטען געוואלט ארויסגעהן פון דער שענק, נישט בעצאה-לענדיג. דער שענק-בעזיצער יוסף לעווע-ראוויטש האט זיי אבער פערהאלטען און צוגעשלאסען די טיר. צווישען די קריס-טען און דעם שענקער איז דאן עגט-שטאנען א קאמף. די בעזוכער האבען ארויסגענומען מעסערס, און יוסף מיט זיין שוואגער זענען בעשטעכען געווארן פון די קרימינאלסטען, וועלכע האבען זיך גענומען נאכפיהרן די קריס-טען, אין א וויסטע שלאגעריי, וועלכער האט אויך בע-קומען קלעפ און די אנפאלער איז גע-לונגען צו אנטלויפען.

די אלארמירטע פאליצי, וואס האט צונויפגעשטעלט א פראטאקאל, האט תיכף איבערגעשטעלט א גערייגע, בעת וועלכער עס איז געלונגען צו כאפן און אנ-פאלער וואס איז ארעסטירט געווארן.

די ארויסגערופענע פאגטהאטירע האט יוסף לעווערטאוויטש'ן אפגעפיהרט אין א געשפיטאל, גרשטאטער אין שפיטאל, וואו ער האט זיך איינגע טעג געראנ-געלט מיט'ן טויט און עהרגעלטנע אויס געהויכט דעם לעצטען אטעם.

נעלמען איז פארגעקומען די לויה פון פראצ'ס-אומגעקומענעם.

קאנסארציום „אולען עט קאמפ".

פערקלענערט דעם ציגז פון די הלוואות.

(ע) ווי בעקאנט פיהרען א רויה שטעמ רוערד גרויסע אינוועסטיציע-ארבייטען מיט דער הילף פון א הלוואה פון דער פירמע „אולען עט קאמפ." איצט בעמיהען זיך די דאזיגע שטעט, ווי למשל פיעטרקאוו, ראדאמסק, משענטאכאוו, אז די הלוואה זאל ווי פערקלענערט ווערען אויף 80 יאהר ביז א קלענערען צינז פון אין מיט דער מינימום פון דער „באנק פאר פאלקס-ווירטשאפט".

די פארשטעהער פון קאנסארציום „אולען און קאמפ." זענען מסכים צום פארשלאג בתנאי, אז דער צינז-פום זאל פערקלענערט ווערען נישט מעהר ווי כמים 1 פראצענט.

דאס ווערט היינט געשפילט

אין די טעאטערן און קינאס?

...רם — „די טויבקע".

...פאלאדי — אויף צגראדאווא 18 ...ברי".

...נא — „סיים אויף שוואמען".

...שארי — „ראבינזאן אין דזשונגעל".

...גג — סיים אויף שוואמען".

...אסינא — „דער שורם פון ליבע".

...לעגדיר — א ראמאן פון אנ'-...ערצאן.

...טאסיש-טעאטער: „פערגינטער-...

...אנד-קינא — דער מיפיגסטער ...פון דער וועלט".

...חעששי — לאנגזאם ביז צום ...

...טאמיש קינא — פאר דער-...ענע: „דאגפין" פאר יוגענד: „משאמ-...קאריערע".

א יוד פון אדעס זוכט זיין מוטער אין לאדז.

(ג) אין דער ראבינאט-קאנצעלאריע איז די טעג אנגעקומען א בריף פון אדעס (סאוויעטן-רוסלאנד) פון וואנען עס שרייבט א קעוויסער אבאל ברויטמאן, אז ער איז, אלט-הינטערדיג 14 יאהר אוועק פון דער היים און נישט געלאזט פון זיך הערען צוליב מהלוקות אין דער פאמיליע. לעבענדיג פערוואנדערן אין א פרעמד לאנד במשך פון א סך יאהרען האט זיך איהם פערגעבטלט צו הערען פון דער היים. ער בעט דערינער דעם לאדזשער ראבינאט, אז מען זאל זיך איבער איהם דערבארעמען, ווייל ער פיהלט זיך עלענד און דערלאזט. אין לאדז האט ער אינטערגעלאזט עלטערן. זיין מוטער האט אין זיין צייט געוואוינט אויף מלינאר-סקא 21. זי הייסט רחל ברויטמאן. זיין פאטער אהרן ברויטמאן, א בעל שמה האט געוואוינט אויף פייפער'ס גאס.

די קרובים זיינע ווערען געבעטען צו שרייבען צו איכל ברויטמאן אויף פאלג געדער אדרעס:

Город Одес
Запорожеская 85 Кв. 15
Мошек Шайнтрик

4 שרפות אין איין טאג.

(§) נעכטען זענען אין לאדז געווען 4 שרפות אין וואלין-הינטער, וואס האבען בעגאנען א ראנג דער באלדיגער הילף פון די פייערלעשער זיך פערענדיגט אהן גרויסע שאדענס.

אזוי האט אין הויז אויף שענקעוויטש 83 זיך אנגעצינדען דער סאפע צוליב א שלעכטען אויוען.

אויף נאווראט 1א אין דער וואליענע פון יחזקאל פלעטנער האט זיך אנגע-צונדען א ווענד צוליב א צו שטארק גע-הייצטען אויוען.

אין דער פאבריק פון וואליא סליני-לוי, וואלטשאנסקא 19, האט זיך פון א פונק אנגעצונדען די סחורה אויף דער מאשין.

אויף אנדזשעווער 31 אין דער וואינונג פון רעגינא פראסאק האט זיך אנגעצונ-דען א בעטלעך צוליב דעם, וואס דער אויוען איז שלעכט געבויט.

אין אלע פאלען האבען די פייערלעשער שנעל האבען פייער לאקאליזירט.

—0—

א געהיימניספולער שאס.

(:) נעכטען אין אוונט האט זיך'אנא בעקאנטער אפגעשאסען א רעוואלווער שאס אויף קאזשימיערזש קאטארסקי פון חוארסקא 39. די פאנאמאנוויע האט איהם ערטיילט הילף. פאליציי זוכט דעם אנבעקאנטען פערברעכער.

זאל פילהארמאניע נארוטאוויטש — .20 —

גאסטראלען פון די בעליבטע אמעריקאנער געסט
אנא און היימאן יאקובאוויטש

פרייטאג, ד. 25-טען, 9 אווענד די אין לאדז בעליבטע פיעסע
איציק'ל וויל חתונה האבן
מיט געזאנג און טענץ אין 4 אקטען.
הויפטראלען: איציקעל—אנא יאקובאוויטש. רפאל—היימאן יאקובאוויטש.

שבת 3.30 נאכמיטאג צו ביליגע פרייזען
דער רבי האט געהייסען פרעהליך זיין
אין 3 אקטען מיט פראלאג פון ה. יאקובאוויטש, מוזיק: רומשינסקי ארראנזשירט פון זעלמאן. הויפטראל פאנקע—אנא יאקובאוויטש.

שבת און זונטאג, 9 אווענד פרעמיערע! צום ערשטען מאל אין לאדז
זייער חופה-נאכט
מעלאדראמע 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ.
ס'ווערען געזונגען נייע געזאנגס-נומערן וואס איז אין לאדז נאך נישט געזונגען.
הויפטראלען דארא—אנא יאקובאוויטש, מאריס—היימאן יאקובאוויטש.

מאנטאג ד. 28. 6 אוו. גרויסע פאפולערע פארשטעלונג פון 1 ביז 2.50
„די פוילישע חתונה" אין 8 בילדער מיט פראלאג מיט געזאנג און טענץ פון טאמאשעווסקי. הויפטראלען: שענדעלע — אנא יאקובאוויטש, יאגא ציגיינער פידלער—ה. יאקובאוויטש.
דינסטאג ד. 29-טען צו ביליגע פרייזען — „די גרינע כלה"

אלע פיעסען זענען רעזשיסירט פון היימאן יאקובאוויטש.
ס'נעמט אנטייל: פר' זשוקינא, בעזמאן, מאכאראווסקא, פעדערמאן, ה"ה: בירנבוים, אריעל, אייזענבערג, באלבירסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, פאליאנסקי, צוויליך.
רעזשיסער-פיהרער: בעזמאן. בינע-לייטער: מאכאראווסקי.
מוזיקאלישע לייטונג: ל. זעלמאן. בילעטען אין קאסע פון פילהארמאניע.

אנאנס: די נאהנסטע פרעמיערע מאלי דאלי

גאלד, בלוט און פרויען.

א ראמאן פול מערסווירדיגע איבער-לעבענישען און ליידענשאפטען.

(162-טע פארטזעצונג.)

...ער האט ארויסגענומען פון דער בוזעם-קעשענע א פארטפעל מיט פאפיערען ... איהם געעפענט און דערלאנגט דעם גייסטליכען א פאפיר. דער גייסטליכער ... עס צוגענומען און געלעזען:

„אויף דעם פערלאנג פון דער גרעפין אושעניע פאן ראדעצקי געבען מיר ארויס דעם דאזיגען שיין, אז איהר מאן, דער גראף וולאדיסלאוו פאן ראדעצקי, איז געשטארבען דעם זיבענטען מאי 1780 און איז בעערדיגט אויף דעם קירכהויף פון סאנקט אנא אין פאמיליען-גרוב פון זיינע עלטערן.

ארויסגעגעבען און אויסגעפערטיגט פון דעם קירכע-בעצירק סאנקט אנא". פירשט יאאכים ווארעווסקי, בישאף פון דער שטאט קראקוי".

קראקוי, דעם 13. יוני 1784.

... דער דאקומענט איז אין ארדנונג, הער באראן — האט דער גייסטליכער ... — איך קען אייך דערביי מיטטיילען די פרעהליכע נאכריכט, אז דער ... ווארעווסקי, מיט וועלכען איך האב צוזאמען געלערנט אין סעמינאריום, ... איבערמארגען קומען א הער מיך בעזוכען און דא פערברענגען עט-...טעג.

... נאגי איז געווארן בלייך ווי קאלך. דער אלטער און נישט גאנץ קלוגער ...ליכער האט עס נישט בעמערקט. נאגי האט געהאוסט, ווי אזוי זיך צו ...טעלען.

— עס פרעהט מיך זעהר צו הערען, אז איהר וועט האבען אזא ווערטיגען ... — האט ער אויסגערופען — אין אונזער געגענד קומען זעלטען הויכע ...טע פון דער קירכע.

— דער בישאף פאהרט פון וויען — האט דער גייסטליכער ערקלערט — ער האט עפעס צו טון אין ראזענוי און וועט זיין ביי מיר עטליכע טעג.

— וואו וועט ער איינשטעהן? — האט נאגי געפרעגט.

— איך בין אויך זעהר אונרוהיג דעריבער — האט דער גייסטליכער גע-ענטפערט איך וואוין זעהר ענג. מיין שטוב איז קליין און ארים. איך קען מיר גאר קיין עצה נישט געבען, וואו זאל איך געפינען א פאסענדע קווארטיר פאר איהם.

איך וועל אייך געבען א שעהנע קווארטיר פאר'ן בישאף ווארעווסקי.

דער גייסטליכער האט איהם אנגעקוקט ערשטוינט.

— דער שלאס פון באראן באטיאני שטעהט יעצט לעדיג — האט נאגי ערקלערט — מען קען איהם געבען דעם דאזיגען שלאס, אלס קווארטיר.

— דער שלאס איז דאך אבער געריכטליך געשלאסען — האט דער גייסט-ליכער בעמערקט.

— ער איז שוין אפען. עס איז געקומען א הער אנ'אוואקאט פון בודאפעסט מיט'ן נאמען נאוואק און האט איהם געעפענט. ער איז א נאהנטער קרוב פון באראן סאן באטיאני און דעריבער זיין איינציגער יורש. איך קען מיך זעהר גוט מיט איהם און וועל איהם בעטען ער זאל אפטרעטען דעם שלאס פאר'ן בישאף ווארעווסקי.

— אזוי? — האט דער גייסטליכער אויסגערופען — דער באראן באטיאני לעבט שוין מעהר נישט? האט מען איהם שוין?..

— ליידער, לעבט ער שוין נישט מעהר — האט נאגי געזאגט טרויעריג.

— אך, — האט דער גייסטליכער אויסגערופען — איך וואלט קיינמאל נישט געגלויבט, אז ארטור פאן באטיאני, דער גוטער, פרעהליכער יונגערמאן, וועלכער האט זיך געשפילט ביי מיר אויף די קניע, זאל שטארבען מיט אזא שרעקליכען טויט!

— מיר זענען אלע ביי גאט אין דער האנט! — האט דער גוטער און פרומער נאגי געזאגט.

איינינע מינוט האבען ביידע געשוויגען. ביידע זענען געווען פערטיפט אין זייערע טרויעריגע געדאנקען. ענדליך האט דער גייסטליכער געזאגט:

— איך דאנק אייך זעהר, באראן, וואס איהר האט מיר פערשאפט אזא גוטע קווארטיר פאר'ן בישאף.

— ווען ערווארטעט איהר דעם בישאף?

— ער שרייבט מיר, אז איבערמארגען פרעהגע, צווישען 8 און 9 זייגער וועט ער קומען א הער.

— דאס איז שעהן! — האט נאגי אויסגערופען פול פרייד — דאן וועלען מיר האבען גענוג צייט איינצוארדנען פאר איהם דעם שלאס

ער האט זיך אויפגעהויבען און געוואלט ארויסגעהן.

— אי ך, וויל אייך נאך עפעס פרעגען — האט איהם דער גייסטליכער אויפ-געהאלטען — ווען וועט זיין די חתונה מיט דער גרעפין?

— דעם אכטען אויגוסט. די חתונה וועט אבער זיין גאנץ שטיל. די גרעפין וויל נישט מאכען קיין צו פיל צערעמאניעס און גרויסען ליארם. מיר וועלען נישט איינלאדענען קיין געסט און וועלען נישט מאכען קיין באל. נאך דער חופה וועלען מיר געבען א געהעהנליך מיטאג פאר היימישע מענשען.

— וואו וועט זיין די חופה? — האט דער גייסטליכער ווייטער געפרעגט — ווען איהר ווילט קענט איהר זי מאכען אין איינער שלאס.

— מיר האבען אויך אזוי געמיינט, האט נאגי ערקלערט איהר וועט קע-מען צו אונז אין שלאס מיט אלעם, וואס נויטיג איז צו דער חופה און מיר וועלען זי שטעלען אין גרויסען זאל פונ'ם שלאס.

ער האט געגעבען דעם גייסטליכען א גאלדשטיק, האט אפשיד גענומען און איז ארויסגעגאנגען.

קוים האט ער זיך ארייגעזעצט אין דער קארעטע, איז די פרעהליכקייט פערשוואונדען פון זיין פנים. ער איז פינסטער געווארען ווי א נאוועמבער-טאג און טרויעריג ווי א דעצעמבער-נאכט.

— צום טייוועל, וואס וויל דא דער שורקע, דער בישאף? דער טייוועל האט איהם אנגעטראגען א הער, זיי אויף צוועצעניש! ווי האב איך געקענט טראכ-טען, אז דער הונט פאן בישאף, דער ווארעווסקי, וועט פון העלער הויט אנטלויפען א הער! — אבער ווארט, הער בישאף, ביז א הער איז מיר געלונגען אלץ, וואס איך האב נאר געוואלט. אלע, וועלכע זענען מיר געשטאנען אין וועג, זענען פערשוואונדען געווארען. אויך דו, שמאלצער בישאף, וועסט מוזען מיר אויסמייכען דעם וועג.

אין איינינע מינוט ארום, איז די קארעטע אנגעקומען צום שלאס באטיאני. נאגי איז ארייגעגאנגען אין שלאס און האט דארט געטראפען זיין פריינט דעם אדוואקאט.

— נו, הער נאוואק, האט איהר שוין גוט בעטראכט דעם שלאס? געפעלט ער אייך?

— איך האב אלץ בעטראכט און אלץ אנגעקוקט. זיי זאגען אלע, אז דער באראן איז געווען ארים. איך זעה, אז ער האט געלעבט ווי א פירשט, זיין מעבעל איז ווערט געלט.

— נו, וואס דענקט איהר, הער נאוואק? וואס איהר דא געכטיגען? דאן שיק איך דא א הער מיינע דינער, זיי זאלען אייך בעדינען.

(פארטזעצונג קומט.)

Lodzer Tageblat № 269 לאדזשער טאגעבלאט

היינט די ערעפענונג פון דער דריטער לאנדעס-קאנפערענץ פון „התאחדות" אין פוילען.

היינט פּונקטליך 7 אַ זייגער אָוונט עפענט זיך אין זאַל פון „הזמיר" די דריטע לאַנדעס-קאָנפערענץ פון „התאחדות" אין פוילען.

צו דער קאָנפערענץ זיינען געקומען צפורה בת-עמי, מיטגליד פון מועצות-הפועלות און א"י און מיטגליד פון ועד המושבה און חדרה און ד"ר צבי לאַפּס, מיטגליד פון צענטראַל-קאָמיטעט פון „הפועל הצעיר" און א"י.

לויט די ידיעות, וואָס עס זיינען צוגעקומען פון דער ציוניסטישער שטאָט-קאָמיטעט און לאָנדאָן איז נישט אויסגעשלאָסן, אַז עס וועט זיך באַטייליגן אין דער קאָנפערענץ ד"ר פעליקס ראַ-זענבליט.

עס ווערען ערוואַרט 120 דעלעגאַטען פון אַלע הגרעסטע שטעט און שטעט-לעך.

געסטעו זיינען שוין אָנגעקומען פון לאָדז מיטגלידער פון צ.ק. פון התאחדות און וואַרשאַ.

דאָס פּראָגראַם פון דער הײַנטיגער אַפּענטליכער ערעפענונגס-זיצונג איז פאָל-גענדעס: 1) באַר-גרוסונג, 2) ערעפענונגס רעדע פון דעם. לעגיטימאַציע, 3) בעגריסונ-גען; 4) רעפעראַטען וועגן דער לאַגע און ציוניזם, ארץ-ישראל און התאחדות — צפורה בת-עמי און ד"ר צבי לאַפּס (תל-אביב), 5) וואַהלען פון פּרעזידיום און קאָמיסיעס.

—0—

וויפיל וועקסלען זענען אין לאדז פראטעסטירט געווארען פאר די לעצטע 10 חדשים.

(ג) לויט'ן בעריכט, וואָס די לאָדזער רעגירונגס-קאָמיסאַרען האָבען איבערגעגעבען דעם היגען קרייז-געריכט זענען דאָס היינטיגע יאָהר, ד. ה. ביז'ן 31. אָקטאָבער (פאַר 10 חדשים צוזאַמען) ביי די רעגירונגען אויסגע-קויפט געוואָרען וועקסלען אַדער זיי זענען פּראָטעסטירט געוואָרען אין א צאָהל פון 42,472 אויף א סומע פון 9,200,183 זל. דאַגעגען זענען פּראָטעסטירט געוואָ-רען וועקסלען אין די רעגירונגס-קאַנצעלאַריע אין פערלויף פון די 10 חדשים פון 1927 98,390 אויף אַנ'אַלגעמיינעם סכום פון 20,353,028 זלאָטיס, בעת פאַר'ן גאַנצען יאָהר 1926 זענען אין לאָדז פּראָטעסטירט געוואָרען וועקסלען סך-הכל אויף א סומע פון 20,979,086 זל.

ווי עס איז דערפון צו זעהען איז לאָדז אין פולען ברען פון האַנדעל.

דער 25-יעהריגער יובילעאום פון צענטראלן אנאנסען-ביורא ל. מעצל און קאמפ.

די מען האָט געפייערט זיין 25-יעה-ריגען יובילעאום דאָס בעקאַנטע אַנאָנ-סען-ביורא און וואַרשאַ ל. מעטצעל אין קאָמפּ. די גרינדער פון דער ראָזינער פירמע לודוויג אַלן ערנסט מעצעל האָבען די ערשטע ערשיינט די מאָדע פון צוי-שענדיק אין דער צייטונג. ... ער גענוצט פאַר-קאָנטראַקט און ענערגיע דעם ראָזינגען געשעפט, האָבען זיי די ...

צאַנאָנסען-צפּמוולונג און דער פּרעסע ענטוויקעלט צו א זעהר הויכער, ביז דאַן נישט בעקאַנטער מדרגה.

זיי האָבען די ערשטע אָנגעפּאַנגען א קאַמפּאַניע מיט דער פּריינער וועלט, מיט די גרעסטע האַנדעלס- און אינדוסטריעלע פירמעס און אויסלאַנד און דורך זייער פערמיטלונג האָט זיך און דער פּוילישער פּרעסע ענטוויקעלט א שטאַר-קע און גוטע רעקלאַמע.

דאָס צענטראַלע אַנאָנסען-ביורא פון מעצעל און קאָמפּ. געהער צו די גרעס-טע אונטערנעהמונגען פון דעם מין און האָט אַ שלוחים-ליכע פּאָפּולאַריטעט.

פיל פירמעס פערדאַנקען זייער אויפ-בלוהע דעם אַנאָנסען-ביורא מעצעל. דער ראָשון: „דער אַנאָנס איז די פּרעסע פון דער האַנדעל" איז היינט שוין א אַנגענומענער ... און דאָס פּאָפּולער מאַ...

לעון דעם ראַזינען געראַנגל דאַרף מען קודם כל פערדאַנקען דער פירמע מעצעל.

היינט צום 25-יעהריגען יובילעאום פון דער פערדיענסטפולער פירמע פלייסט איהר נאָר צו וואונשען א ווייטער גליק-ליכע צוקונפט, וואָס איז אויך ענג פער-בונדען מיט דער צוקונפט פון דער פּרע-סע.

צוגעו פערשפעטיגען זיך צוליב די פרעסע

(ע) געלטען און עהערנעלטען זענען א סך צוליב אַנגעקומען קיין לאָדז מיט א פערשפעטיגונג צוליב די נרויסע פרעסט.

טרינס נישט קיין אומנעקאכטע מילך— ביפום הערשט אי שטאט.

לעזט אויפמערקזאם!

נאך א פולשטענדיגער רעאָרגאַניזאַציע פון מיין ווערקשטעל, עמפפעהל איך די ג' קונדשאפט מיין אייגענער אויסאַרבייטונג אין א גרויסע אויסוואהל

געבעטע שטיהל

גערעסט מיט לעדער, גאבעלין, מאראקא, זייד, ווי אויך גאבעלין און זייד-

קאזעטקעס, מאטראצען

פון פערשידענע סארטען, טישען און טישלער (וואלע) נאנדאלקעס אטאמאנס אלעס לויט פאריזער מאדעלען פון עכט טרוקען האלץ. ====== לאנגטערמינינע גאראנטיע. צוגענגליכע פרייזען און בעסטע בעדינגונגען.

בעטע איהר קויפט, בעט איך אונבעדינגט צוערשט מיך צו בעזוכען און זיך איבערצייגען. מיט אכטונג

י. א. מאיטשעכאווסקי

10 נאווא-מיעסקא 10

לעטשניצע

17 זגערסקא 17, טעל. 16-33.

אלערליי קראנקהייטען ווערען עמפאנגען דורך ספעציאליסטען דאקטוירים פון 9 פריה ביז 6 אווענד.—מאסאזש, עלעקטריזאציע, מאקען-שטעלען, קינסטליכע בערגזאען-באשעראלונגען, אימפונגען. נייער ערנאן לאבאראטאריע.

דרוקזאכן

אלערליי

ווערען שנעל און פראמפט אין דער פיינסטער אויספיהרונג און די מאדערנסטע שריפט אויסשטאטונג.

סלעפסידרעס (טארעס-אנציינעז)

ווערען אין פערלויף פון 2 שעה געדרוקט און אויסגעקלעפט איבער דער גאנצער שטאָט.

בוכדרוקעריי

ע. און מ. האמבורסקי

פיעטריקאווער 16, טעל. 47.

לעזט און אבאנירט דאס „לאדזער טאגעבלאט"

פעהיגע אגענטען

א ניי ארטיקעל, הויכער פערדינסט. זיך מעלדען העטעל „מאנאפאל" זאוואדזקא 7 צימער № 50.

Zaginął weksel na 50 zł. płatny dn. 30/XI 1927 na zlec. Kaczupskiego Franciszka, wyst. I. Kenigsberg. Uczciwy znalazca zechce zwrócić Fr. Kaczupskiemu, Huta Dlutowska 8. Weksel unieważnia się.

אליכם אישים אקרא וקולי אל בני אדם

בצדק כל אמרי פי ואין בהם נפתל ועקש.

אויב איהר ווילט ערלעדיגען אייערע פּענ-דענדע ענינים זאלסטו קומען צו לויפען אין דעם ביורא

17 פעטריקאווער 17

2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאַד-ניא 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און גע-שריבען אַלערליי ביטען לויט'ן אויסצוג, קלאַגעס און אַפּעלאַציעס, צו אַלע שטעט אין פוילען, אַפּעלאַציעס, קאַסאַציעס, אַדוואַלאַניעס, רעקורסען וועגען פּרעסיס אין קאָמיסאַריאַט-רושצאַנדע, ביטעס וועגען דירה אין אונזשאַנד-ראַציאָנ-טשי און אין אַלע פעליאַ-בעצירקען, שותפות-אַקטען, קאַנטראַקטען, אַפּ-טען אינטערציזיעס, אַקטען דאַ-ראָוויזנעס, קאָרנע סקראַוועס. ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

רעכט-קאָנסולענט י. מאַנעלא
פּעטריקאווער 17, זאכארניא 52.

קראפט-שטיהל

שמאלע ענגלישע ווערען גענוצט.

אפערטען אבצוגעבען אין דער אדמיניסטר. פון „לאדזער טאגעבלאט" אונטער „קראפט-שטיהל".

שרייבען

לערנט אויס דער בעריהמטער

קאליגראף ל. בערמאן

אין 15 לעקציעס. אויך ווערט געלערנט גוט א יודישען בריף דעם וואָס קען גארנישט. זאוואדזקא 19 פר. 1 שע.

Dr Feliks Bornstein

Cegielniana 4

טעלעפאן 34-90.

ספעציאליטעט: אקושער און פרויען-קראנק נעמט אן פון 3—6 נאכמיטאג.

Dr H. Spira-Bernsteinowa

Cegielniana 4

טעלעפאן 34-90.

ספעציאליטעט: אקושער און פרויען-קראנק נעמט אן פון 3—6 נאכמיטאג.

פאר 12 זל.

לערנט איר אויס

טאנצען

פאר אנפאנגער הייבט זיך אן דער קורס דעם 3-טען פון יעדען חודש. איינשרייבונגען אין דער טאנץ-שולע פאלודניאווא 10.

מיט אכטונג ד. פרידוואלד.

Kostenlosen Sprachunterricht

durch psychotechnische Begriffszuleitung

Man kann in einer beliebigen Sprache Anfänger sein, und nach knapp zweistündiger Vorbereitung wird man fremdsprachige Zeitungsartikel lesen können. Wohlverstanden, so lesen, dass man die Wörter richtig ausspricht und das Gelesene versteht.

Die Erfolge des neuen psychotechuischen Verfahrens, das alles Wörterlernen und üben von grammatischen Regeln überflüssig macht, dabei jedoch in erstaunlich kurzer Zeit zum Ziele führt, wird am anschaulichsten durch den bisherigen Absatz illustriert: seit 1921 wurden

291 Auflagen abgesetzt.

Hunderttausende haben mit Hilfe der psychotechnischen Methode nicht nur eine Sprache, sondern zum Teil auch zwei, drei und vier Sprachen ohne den bisher üblichen Zeit- und Energieaufwand geläufig meistern gelernt, so dass sie sich in allen Sprachen geläufig unterhalten können, perfekte Korrespondenten geworden sind und jede beliebige Lektüre treiben. Diese Spitzenleistungen der modernen Methodenforschung beruhen im wesentlichen auf planmässiger Auswertung einer Anzahl neu entdeckter Gesetze über

Höchstleistungen der Erinnerungskraft

Beseitigung psychischer Hemmungen etc. Damit sich jeder Leser von der Wahrheit dieser Angaben selbst überzeugen kann, werden eine genügende Anzahl neuer Originalwerke für einen Probeunterricht, der eine volle Woche währt, kostenlos zur Verfügung gestellt und jedem Interessenten, der den nachstehend abgedruckten Anmeldeschein ausfüllt und einsendet, postfrei zugeschickt. Ausdrücklich wird erklärt, dass Zahlungen, sowie Kauf- oder sonstige Verpflichtungen nicht in Betracht kommen. Es handelt sich lediglich um eine grosszügig durchgeführte Werbemassnahme für das psychotenische Verfahren, das verdient, von jedem Deutschen und Deutschsprechenden kennengelernt zu werden. Auf dem Anmeldeschein sind die Sprachen enthalten, für die der Probeunterricht zunächst möglich ist; man darf allerdings den Unterricht nur für eine Sprache anmelden.

Anmeldeschein

(In offenem Umschlag als Drucksache 10 Gr. Porto)

An den

Aufstieg-Verlag

München 260

Friedrichstr. 18

Ich melde hiermit meine Teilnahme an dem Probe-Kursus Englisch—Französisch—Italienisch—Spanisch—Tschechisch (die gewählte Sprache gefl. unterstreichen) in der Voraussetzung an, dass damit für mich keinerlei Kosten oder Kaufverpflichtungen irgendwelcher Art verbunden sind.

Nach Beendigung des Probeunterrichts, der, gerechnet vom Tage des Empfangs der Sendung, eine volle Woche währt, werde ich das erhaltene Material wieder an den Aufstieg-Verlag, München, zurücksenden.

(Deutsche Adresse)

Vor-und Zuname: ——————

Beruf: ——————

Ort: ——————

Strasse: ——————

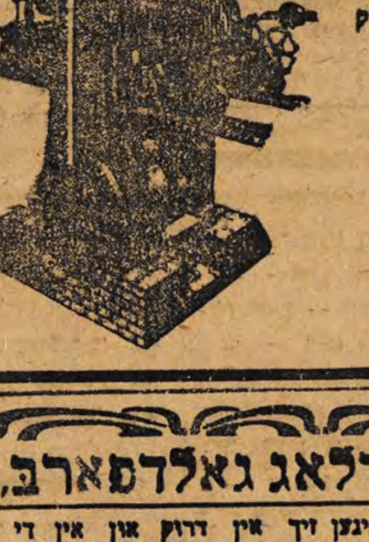

Zjednoczone Fabryki Maszyn

„UNIA"

dawn. C. Blumwe i Syn, Sp. Akc.

BYDGOSZCZ-WILCZAK

(די עלטסטע אין פוילען ספעציאל-מאשינען-פאבריק ליפערט אלס ספעציאליטעט:

קאמפלעטע איינריכטונגען פאר האלץ - בעארבייטונג.

מיט אנפראגען זיך צו ווענדען צום פערטרעטער:

Inżynier G. Praszkier,

Łódź, Zawadzka 16a

Tel. 27-52.

פערלאג גאלדפארב, ווארשא

עס געפינען זיך אין דרוק און אין די נאָהנטסטע טעג ערשיינען צוויי ביכער פון לאדזער שריפטשטעלער

ישראל רובין.

„די גאס" ראמאן פון גרויסשטעטישען לעבען. 320 זייטען, —— פרייז 6.50 זלאטעס.

„אונטער'ן פלויט פון דער וועלט"

לידער, פראזע-אויסגאבע, —— צום פרייז 2 זלאטעס.

מיט בעשטעלונגען צו ווענדען זיך:

Wydawnictwo Goldfarb, Warszawa Szczęśliwa 3.

פאטענטען אויף 1928 !!!

מעדאניסע ווערען ארויסגעבען א נידריגערע קאטעגאריע פאטענטע אויפ'ן יאהר 1928 ווי ביז איצט, און ווענען מעגען פערקויפען אויף א III קאטעגאריע-ארטיקלען, פאר וועלכע מ'מוז האבען א II קאטעגאריע, ווערען געשריבען אינ'ם לאנג יעהריגען רעכטס-קאנסולטאנטען-ביורא.

„ארגוס" זאכאדניא 36.

זאלען אלע סוחרים וויסען,

אז טריקאטאזשען אויפ'ן קילא בעקומט מען נאר אויף דער איינציגער שטעל צו די ביליגסטע פרייזען

הערש סקאסאווסקי

29 נאוואמיעסקא 29

פראנט 1 שטאק, טעל. 40-41

בעם: פון הירשבערג און ווילטשינסקיס סחורות, וואס געפינט זיך ביי מיר אויף לאגער ביז איך ארבע 15 פראצ. פון פאבריק-שטעלען פרייז-קוראנט

וויכטיג פאר דאמען!

נאר פאר 2 50 זל.

מאכט איך די עלעגאנטעסטע דאמען-הוטע נאך דער לעצטער פאריזער מאדע און די עלטעסטע מיטען פיטער-פראכט איך אויף מאדערן אום. נעבעקט די עטראס 28 זאוואדזקי 28

אין הויף, 2-טען שטאנגע, לינקס פארטער.

בעט. מאכט איך שיפאו-וועלור- סאמעט- און פילץ-הוטע אין אלע פארבען און פאסאנען אין פיינסטער אויספיהרונג. דיער פרעז אין נאר אויף א קורצער צייט.

7 זאנל

„TOБA"

אבאנאמענטס-פרייז: פאר א חודש אין פוילען 5 זל., אין פראווינץ מיט צושטעלונג ... אנאנסען-פרייז: פאר א מ"מ-פעטיט-שורה פאר'ן טעקסט 16 גר., פראטאקאל 24 גר., אין טעקסט 40 גר., פראטאקאל 60 גר., נאכ'ן טעקסט 12 גר. פראטאקאל 18 ... ביזען—20 פראנק, אמעריקע לענדער—1,25 דאלאר. פאר אויסלענדישע אנאנסען 100% טייערער. אויסער דער שטאט—ביז 50% טייערער. פון די פרייזען ווערען ניט ארויסגענעבען קיין רבאטע.

Redaktor wydawca R. Hamburski.

Wydawcy: R. i M. Hamburski w Łodzi. Piotrkowska...